www.nv-online.info

№ 49 (4096)

28 чэрвеня 2016 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На простор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

СТОП-КАДР

Як выглядае форма беларускіх алімпійцаў?

Учора ў Нацыянальным алімпійскім камітэце прайшла прэзентацыя параднай і спартыўнай формы для беларускай спартыўнай дэлегацыі на Алімпійскіх гульнях-2016 у Рыа.

Пры выбары параднай экіпіроўкі перавагу аддалі калекцыі Юліі Латушкінай "Беларусь спартыўная. Сіла перамог". Пры стварэнні адзення, якое выканана ў чырвоным, шэрым і белым колерах, выкарыстаны нацыянальныя матывы, арнамент з васілька.

Калекцыя спартыўнай экіпіроўкі створана кампаніяй "Аўдзімас" і пашыта на прадпрыемстве ў Лідзе.

АКТУАЛИИ

Светлана КАЛИНКИНА

К ногам Ленина

Гомель. 23 июня. Последний день работы так называемого Всебелорусского народного собрания. Около семи часов вечера колонна автобусов с делегатами области уже въезжает на площадь Ленина. Тут их ждет вторая колонна – личных джипов. И ответственные дядечки, бросив через губу, как они плодотворно поработали, пулей убегают от журналистов к личным авто.

Памятник Ленину, справа от которого казино… «Делегаты народа», которых ждут личные джипы… Всебелорусское народное собрание, имеющее такое же отдаленное отношение к белорусам, как и жизнь, про которую на этом собрании рассказывали… Фантасмагория какая-то. Нагромождение причудливых, несочетаемых картинок и образов.

Витебск. Около шести часов вечера. После четырехчасового пути на здешнюю площадь Ленина въезжает колонна с местными делегатами. Тоже говорят, что хорошо поработали, показывают подарки – планшеты Samsung Galaxy Tab A 7.0. Розничная цена каждого – около 4 миллионов рублей. Общая рыночная стоимость всей партии планшетов для участников собрания, как уже подсчитано, – 10 миллиардов рублей (примерно полмиллиона долларов). Щедрая плата за полтора дня ничегонеделания, есть чему радоваться!

Могилев. К ногам своего Ленина подъезжают делегаты Могилевщины. Тоже довольны. «Зал был весь в одном порыве»; «В такие моменты просто чувствуешь себя частью огромного, сильного народа»; «Все, о чем говорили на собрании, применимо к каждому из нас»… Бедный Ленин! Сколько пустословия он наслушался!

Что будет говориться на собрании, спрогнозировать было несложно. Тут хорошо, там еще лучше, здесь проблемы, но от нас не зависело. И «по Вашему, Александр Григорьевич, совету», и «Вам, Александр Григорьевич, большая благодарность»... До последнего не известно было только одно слово, которое на собрании должно было прозвучать. Идеологи, политологи, пиарщики искали слово, которым можно обозвать нынешний этап развития нашего государства. Слово, опровергающее тезис о том, что Беларусь с нынешним руководством оказалась сначала в застое, потом – в глубоком кризисе, а сейчас, боясь что-то поменять «в избранном Всебелорусскими народными собраниями курсе», – уверенно идет по пути… деградации. Слово, которое призвано было доказать, что мы не плывем по течению к полному краху избранной модели, а пытаемся что-то исправить, что власть видит и понимает причины своих провалов.

«Реформы» не подходили: на слово «реформы» у Лукашенко аллергия. «Перестройка» – термин «с душком». «Модернизация» в Беларуси уже была объявлена, ознаменовалась полным крахом и дискредитацией самой идеи. Что тогда?

И это слово прозвучало – большинству непонятное слово «инновации». На пятом Всебелорусском народном собрании объявлено, что Беларусь в следующей пятилетке пойдет по инновационному пути развития!!!

Каждый понял так, как понял. Делегат от Могилева, директор гимназии-колледжа искусств Людмила Мищенко, например, сообщила: «Пусть мы занимаемся музыкой, хореографией, дирижированием, но у нас без определенных инноваций, без новых технологий тоже не обойтись…» Какая удивительная женщина! Она полагает, что если присоединить компьютер к балалайке, то мы удивим мир.

Александр Лукашенко и его опричники, впрочем, в понимании того, что такое «инновационный путь развития страны», как я подозреваю, ушли не дальше. Потому что инновационный путь начинается не с компьютера, не с новенького планшета, подаренного делегатам, и даже не с передовых научных разработок. Как правильно заметил директор «Агентства деловых связей» Валентин Лопан, если бы Стив Джобс изобрел «Apple» в Беларуси, то, кроме проблем с правоохранительными и контролирующими органами, ничего бы не поимел. А это значит, что развиваться стране, бизнесу, творческому потенциалу людей не позволяет существующая система власти, политика тех, кто у ее руля. То есть инновационный путь развития надо начинать не с планшета в кармане, а с серьезных изменений – инноваций – в государственном управлении.

Для сведения: «novatio» на латыни – «обновление», «изменение»; приставка «in» переводится как «в направлении». То есть дословно «innovatio» – «в направлении изменений». Причем инновация – это не всякое новшество или нововведение, а только такое, которое серьезно повышает эффективность действующей системы. Что на Всебелорусском собрании было сделано для того, чтобы у нас изменилась власть, политика государства? НИ-ЧЕ-ГО! Александр Лукашенко заикнулся было, что госаппарат надо сокращать (это не инновации, конечно, это уже просто необходимость), но министр труда и социальной защиты, руководитель предвыборного штаба президента на последних выборах Марианна Щеткина даже в этом, малом, не побоялась президента поправить: мол, нельзя в таком важном деле рубить с плеча…

На том, собственно, разговор об изменении системы государственного управления и закончился. То есть о самом важном, о главном, даже не говорили. Делегаты полтора дня либо помалкивали, либо твердили, как мантру, что у нас все хорошо, что идем правильным курсом, и довольные, с подарками, символично вернулись каждый к ногам своего Ленина. К своим джипам. За них, конечно, можно порадоваться. А страну жалко…

ФАКТ

Звольнілі на 70 тысяч работнікаў больш, чым працаўладкавалі

За першыя пяць месяцаў 2016 года прадпрыемствы звольнілі амаль 277 тысяч работнікаў, прынялі – каля 207 тысяч чалавек. Пра гэта сведчаць дадзеныя афіцыйнай статыстыкі.

Найбольшыя скарачэнні супрацоўнікаў за студзень–май зафіксаваны ў прамысловасці і будаўніцтве – тут колькасць звольненых работнікаў перавысіла колькасць прынятых на 25 тысяч і 13,8 тысячы работнікаў адпаведна.

Пры гэтым варта адзначыць, што разам са скарачэннем кадраў прадпрыемствы пераводзілі сваіх супрацоўнікаў на няпоўны працоўны тыдзень. Так, згодна з афіцыйнай статыстыкай, у студзені–маі ў Беларусі на няпоўны працоўны час было пераведзена 123,4 тысячы работнікаў, у тым ліку ў маі ў рэжыме няпоўнай занятасці працавалі 52,5 тысячы чалавек.

Над Мінскам праляцяць расійскія бамбардзіроўшчыкі

У паветранай частцы ваеннага парада ў Дзень Незалежнасці Беларусі 3 ліпеня ў Мінску возьмуць удзел расійскія бамбардзіроўшчыкі і знішчальнікі Су-34 і Су-30, паведаміў начальнік упраўлення інфармацыі галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай працы Міністэрства абароны Уладзімір Макараў.

На пытанне, ці ўдзельнічалі экіпажы гэтых самалётаў у баявых дзеяннях у Сірыі, прадстаўнік Мінабароны Беларусі не адказаў.

Паводле слоў Макарава, усяго ў правядзенні і забеспячэнні ваеннага парада задзейнічаны прыкладна 5 тысяч чалавек, непасрэдна ў парадзе возьмуць удзел прыблізна 3100 ваеннаслужачых.

Ля Кобрына з'явіліся вікінгі

На Мухавец спусцілі карабель, на якім падарожнічалі скандынавы.

Дракар – драўляны вузкі карабель. У часы сярэднявечча яго гаспадарамі былі вікінгі, якія ў тым ліку падарожнічалі і па беларускіх рэках. Цяпер кожныя выхадныя на дракары змогуць пракаціцца турысты, якія адпачываюць у раёне Кобрына. Перад стартам карабель паспяхова прайшоў выпрабаванні і атрымаў адпаведную катэгорыю. Пры жаданні на ім можна выходзіць і ў мора. Хоць, натуральна, далёка ад берага не адыходзіць.

Карабель быў пабудаваны ў рамках праекта "Мясцовае прадпрымальніцтва і эканамічнае развіццё", які рэалізуе Праграма развіцця ААН. Заяўку падавала "Мухавэцька кумора" – турыстычны кластар, які аб'ядноўвае турыстычныя аб'екты Кобрынскага і Жабінкаўскага раёнаў.

Карабель разлічаны на 12 пасажыраў. Яго вага – 1,8 тоны.

Васіль СТАСЕВІЧ.

НУ І НУ!

Беларусь абагнала ўсю Еўропу па росце цэн на газ

Як вядома, зараз паміж Расіяй і Беларуссю ідуць перамовы наконт далейшых цэн на газ. Расія не хоча даваць зніжку, а афіцыйны Мінск не хоча плаціць шмат, таму пастаўкі могуць быць зменшаны.

Тым часам, як сведчаць даследаванні расійскага «РИА Рейтинг», што ўваходзіць у медыягрупу «Россия сегодня», з пачатку 2016 года прыродны газ падаражэў для Беларусі ў нацыянальнай валюце на 24,6%.

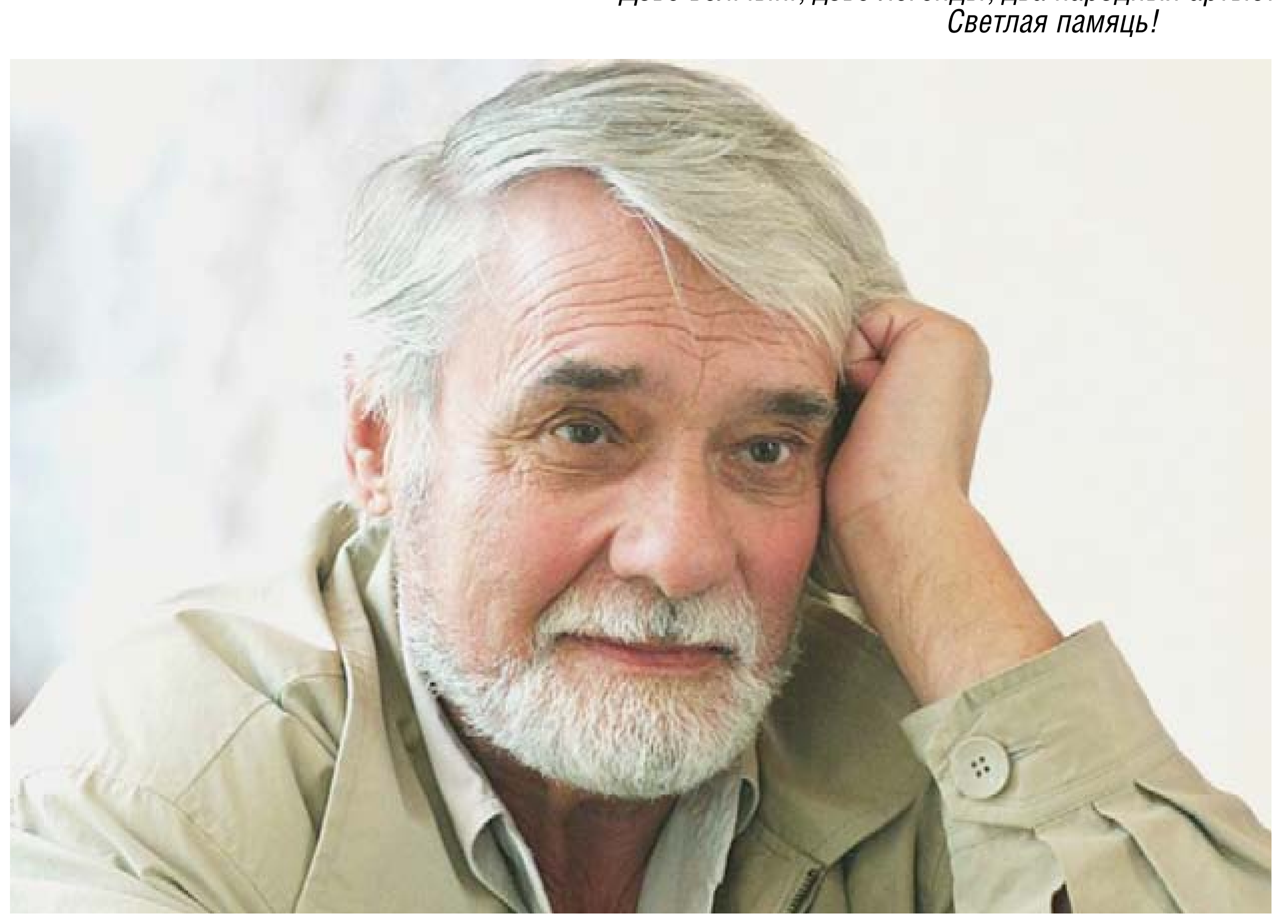
Цэны на газ выраслі не толькі для Беларусі, але і для іншых краін, але беларускае падаражанне на 24,6% абагнала ўсе астатнія. Так, для Казахстана цэны на газ выраслі на 16,7%, для Украіны – на 14,8%, для самой Расіі – на 8%. Для некаторых жа краін цэны знізіліся: для Эстоніі – на 22,1%, для Балгарыі – на 19,2%, для Даніі – на 13% і гэтак далей.

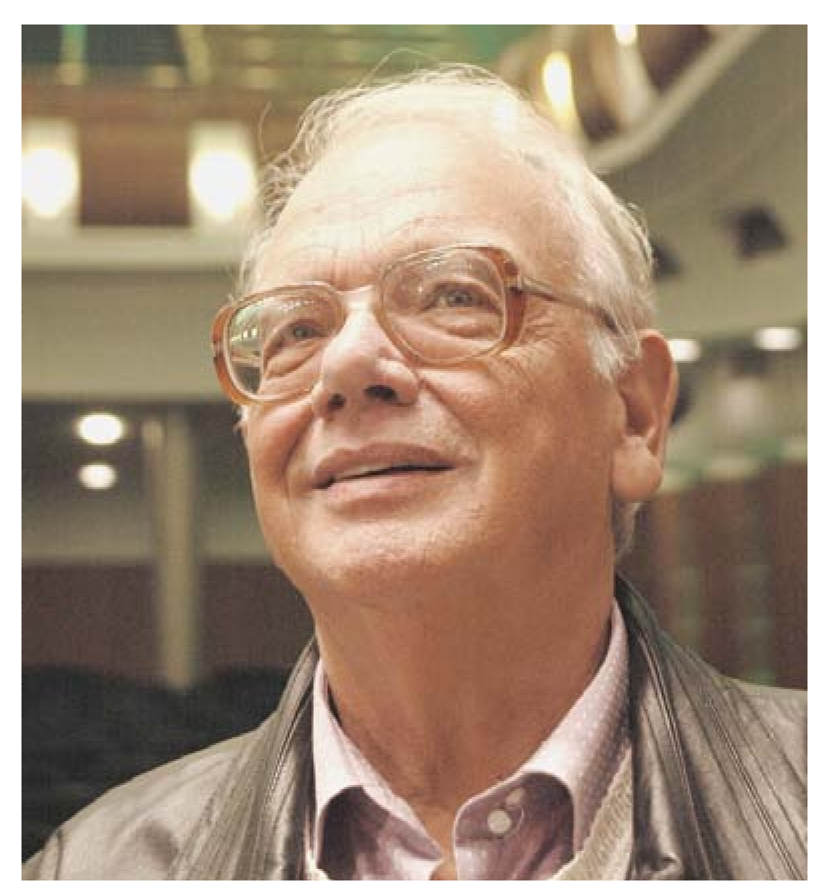
Як адзначае выданне, у Еўропе ў 2015 годзе павялічыўся попыт на газ, але цэны пры гэтым зніжаліся, бо прапанова расла хутчэй за попыт. Паводле звестак МВФ, цана расійскага трубаправоднага газу на мяжы з Германіяй за 2015 год знізілася на 30%.

СМУТКУЕМ...

Дзве смерці ў адзін дзень

Нядзеля прынесла адразу дзве чорныя навіны: у адзін дзень памерлі вялікі акцёр ***Расціслаў Янкоўскі*** *і знаны кампазітар і дырыжор, былы дырэктар і мастацкі кіраўнік оперы Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета* ***Сяргей Картэс.***
Дзве велічыні, дзве легенды, два народныя артысты, дзве Асобы...
Светлая памяць!

МИРОВАЯ НОВОСТЬ

Эрдоган извинился за сбитый российский самолет

В обращении президента Турции Реджепа Эрдогана к российскому коллеге Владимиру Путину также высказывается готовность восстанавливать отношения с Россией.

– У нас никогда не было желания и заведомого намерения сбить самолет, принадлежащий России, – приводит содержание письма пресс-служба Кремля. – Взяв на себя все риски и приложив большие усилия, мы забрали тело погибшего российского пилота у сирийских оппозиционеров и привезли его в Турцию. Организация предпохоронных процедур была проведена в соответствии с религиозными и военными процедурами.

Вся эта работа была проведена нами на уровне, достойном турецко-российских отношений. Я хочу еще раз выразить свое сочувствие и глубокие соболезнования семье погибшего российского пилота и говорю: извините. Всем сердцем разделяю их боль. Семью российского пилота мы воспринимаем как турецкую семью. Во имя облегчения боли и тяжести нанесенного ущерба мы готовы к любой инициативе.

В письме указано, что в отношении гражданина Турции, которого обвиняют в смерти российского пилота, начато и ведется судебное расследование.

В послании также отмечается, что Россия является для Турции другом и стратегическим партнером, с которым турецкие власти не хотели бы портить отношения.

НАДВОР'Е

Рэкорд за рэкордам

У мінулую нядзелю 26 чэрвеня ў Беларусі быў усталяваны новы тэмпературны рэкорд дня. У Драгічыне, што на Брэстчыне, паветра прагрэлася да 33,7°С. Перад тым максімальная тэмпература для 26 чэрвеня была зафіксавана ў 1979 годзе ў Вілейцы на Міншчыне – тады максімум складаў 33,2°С.

Дарэчы, новыя рэкорды дня былі пастаўлены таксама ў Мінску і ўсіх абласных цэнтрах, за выключэннем Гомеля.

Напярэдадні, у суботу, у Мінску таксама быў пабіты тэмпературны рэкорд дня 102-гадовай даўніны, а таксама новыя максімумы былі зафіксаваны ў Брэсце і Гродне.

Сёння надвор'е дасць беларусам перадышку – спякота спадзе. У Мінску чакаецца ўсяго +22°С. Але з серады зноў будзе горача, у суботу па краіне чакаецца +30…+32°С.

ЖЫЦЦЁ ЯК ЁСЦЬ

Пенсію падвысяць у другім паўгоддзі

– *Згодна з указам прэзідэнта №534, пераразлік працоўных пенсій адбываецца не радзей за адзін раз на год, таму ён запланаваны на другое паўгоддзе,* – паведаміла міністр працы і сацыяльнай абароны Марыяна Шчоткіна, адказваючы на пытанні, якія паступілі ад беларусаў на "Гарачую лінію" Усебеларускага народнага сходу.

Варта адзначыць, што апошні раз пенсіі па ўзросце павышаліся ў Беларусі ў мінулым годзе – у верасні пенсіянеры дапамогі пералічылі ўсяго толькі на 5 працэнтаў. Прычым летась гэта была адзіная індэксацыя працоўных пенсій па ўзросце. Задумайцеся: гэта ў год, калі ў краіне адбываліся прэзідэнцкія выбары! Дый прыбаўка тая была курам на смех: 5 працэнтаў – гэта ўсяго каля 138 тысяч рублёў. За такія грошы можна было купіць хіба што кілаграм добрай ялавічнай выразкі альбо два кіло варанай каўбасы вышэйшага гатунку. Было ясна, што ў краіне няма грошай. Бо раней у год прэзідэнцкіх выбараў пенсіі ў Беларусі падвышалі ледзь не штомесяц. Напрыклад, напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў 2006 года, якія адбыліся ў сакавіку, пенсіянерам ужо з красавіка 2005 года рэгулярна падкідалі дабаўку да пенсіі. Пераразлік адбыўся 1 красавіка і 1 верасня 2005-га, а затым яшчэ і 1 студзеня 2006 года. У прэзідэнцкую кампанію 2010 года пенсіі індэксавалі тройчы – у студзені, жніўні і лістападзе.

Колькі грошай прыбавіцца ў кашальках пенсіянераў пасля павышэння ў 2016 годзе, можна толькі здагадвацца. Наўрад ці гэта будзе істотны дадатак да сціплых 2 мільёнаў 911 тысяч – такі сёння сярэдні памер працоўнай пенсіі па ўзросце.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

СРАВНИМ

У литовцев – 200 евро, у белорусов – около 38

Одна из последних новостей Литвы: президент страны Даля Грибаускайте положительно оценила предложение правящей коалиции повысить не облагаемый налогами минимум (ННМ) до 310 евро.

Сейчас в Литве минимум, который не облагают налогами, определен в 200 евро. И он, к слову, постоянно повышается. Последний раз его увеличили с 1 января 2016 года с 166 евро. По словам Грибаускайте, такие меры – это поддержка для тех, кто зарабатывает в Литве меньше всех. Предполагается, что ННМ в размере 310 евро будет распространяться на зарплаты литовцев до 1024 евро. То есть налоги станут исчислять только с суммы 714 евро.

В Беларуси такого понятия, как не облагаемый налогами минимум, – нет.

– *Законодательством предусмотрена так называемая сумма налогового вычета для малооплачиваемых граждан,* – пояснили в Министерстве по налогам и сборам. – *Для белорусов, налогооблагаемый доход которых составляет в месяц меньше 5 миллионов 10 рублей, сумма налогового вычета составит 830 тысяч рублей.*

Например, зарплата белоруса "грязными" 4 миллиона. Из этой суммы вычитается 830 тысяч и из оставшихся 3 миллионов 270 тысяч высчитывается подоходный налог. То есть можно сказать, что в Беларуси минимум, не облагаемый налогами, составляет 830 тысяч рублей. Сегодня по курсу Нацбанка это около 38 евро.

Также, уточняют в ведомстве, в Беларуси не облагается налогами материальная помощь, выданная работнику по месту основной работы, если за год сумма помощи не превысит 14 миллионов 940 тысяч рублей.

Наши чиновники любят напоминать еще об одном инструменте так называемой социальной защиты работников в оплате труда. Это минимальная заработная плата, меньше которой работодатель не может платить работнику, задействованному на полную ставку. Ее величина индексируется каждый год. С 1 января 2016 года минимальная заработная плата в Беларуси установлена в размере 2 миллионов 300 тысяч – сегодня это меньше 100 евро. Но опять-таки, если вы будете зарабатывать всего лишь 2 миллиона 300, то налог не будет удерживаться с 830 тысяч.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

РЭАЛЬНАЯ ЭКАНОМІКА

Чакаем мільярд долараў, каб аддаць пазыкі

Такую суму ў наступным годзе Беларусь плануе пазычыць у Міжнароднага валютнага фонду. Гэта прадугледжвае макраэканамічны прагноз на 2017 год, які рыхтуюць улады. Мяркуецца, што новая пазыка, якая паступіць у краіну, будзе накіравана на рэфінансаванне існых абавязацельстваў. У наступным годзе, паводле інфармацыі БелаПАН, валютныя плацяжы па ўнутраным і знешнім дзяржаўным доўгу дасягнуць 3 млрд долараў.

У Мінску зараз працуе місія Міжнароднага валютнага фонду, у межах якой ідзе абмеркаванне з беларускімі ўладамі эканамічнай палітыкі ў краіне.

Міністр эканомікі Уладзімір Зіноўскі заявіў на мінулым тыдні перад журналістамі, што паводле вынікаў перамоў з прадстаўнікамі фонду беларускі бок плануе выйсці на новую крэдытную праграму. Раней стала вядома, што крэдытная праграма можа быць разлічана на тры гады і прадугледжвае выдзяленне Беларусі 3 млрд долараў.

ПРЭСІНГ

«Intex-press» не ўключылі ў падпісны каталог

РУП «Белпошта» адмовілася ўключаць у падпісны каталог на II паўгоддзе 2016 года баранавіцкае незалежнае выданне «Intex-press».

«Белпошта» не супрацоўнічае з «Intex-press» з 2008 года. Аднак у гэтым годзе, здавалася, сітуацыя зрушыла з мёртвай кропкі.

1 чэрвеня рэдакцыя накіравала ліст у Брэсцкі філіял РУП «Белпошта». Праз тыдзень у рэдакцыю патэлефанаваў яго спецыяліст і ўдакладніў, у які каталог рэдакцыя хацела б уключыць газету. Падпісныя каталогі выдаюцца 6 партнёраў – рэспубліканскіх ці раённых выданняў. Сказалі таксама чакаць, калі выданне атрымае індэкс.

А пазней у рэдакцыю прыйшоў ліст з галаўнога офіса «Белпошты» ў Мінску, куды рэдакцыя нават не звярталася.

У лісце за подпісам намесніка генеральнага дырэктара Генадзя Дзям'янкі гаворыцца: «Выданне ўжо знаёма з тым тэкстам апавясціці, што "абавязак па ўключэнні ў каталог не прадугледжана заканадаўствам, выбар друкаваных выданняў для фарміравання каталога з мэтай павелічэння іх распаўсюджвання ажыццяўляецца праз РУП "Белпошта" і што дамовы і ўключэння выдання ў каталог не заснаваны на нормах заканадаўства».

«На гэты раз нам ясна прадэманстравалі, на якім узроўні вырашаецца наша пытанне», – заявіла сакратар камісіі па маніторынгу ГА «БАЖ» Наталля Нарожная, урадзе ТАА «Выдавецкі дом «Інтэкс-прэс».

ПАЛІТКУХНЯ

Іван ШЭГА:

«У нас людзі свайго ценю баяцца...»

Апазіцыя для ўдзелу ў парламенцкіх выбарах не аб'ядналася. Некаторыя партыі і рухі вырашылі самастойна пазмагацца за месца ў Авальнай зале. Першай пра такую пазіцыю заявіла Партыя БНФ. Кандыдатамі ў дэпутаты маюць намер вылучыцца 70 яе сябраў.

У папярэднім спісе і прозвішча доктара са Слоніма Івана Шэгі. У 2013 годзе яго, урача вышэйшай катэгорыі з 30-гадовым стажам, па сутнасці, звольнілі з працы за грамадзянскую пазіцыю. Адміністрацыя бальніцы не працягнула кантракт з доктарам нібыта з прычыны пенсіённага ўзросту. І гэта на фоне кадравага дэфіцыту ў медыцыне і гатоўнасці Івана Шэгі працаваць і далей.

– Іван Іванавіч, шчыра кажучы, здзівілася, што вы ў спісе кандыдатаў у дэпутаты. Вы – вопытны баец, у 2003-м перамаглі на мясцовых выбарах і з'яўляліся дэпутатам раённага Савета, у 2008-м змагаліся за месца ў Палаце прадстаўнікоў. Навошта ўдзельнічаць у кампаніі, ад якой вы не чакаеце перамогі? Лідар вашай партыі Аляксей Янукевіч сказаў, што мэты трапіць у парламент перад членамі вашай арганізацыі не стаіць. Атрымліваецца, удзельнічаць толькі дзеля таго, каб паўдзельнічаць?

– Я сапраўды кандыдат са стажам, "кандыдат увесь час". І зараз – у першых шэрагах.

Што да пазіцыі партыі – задумка нармальная. Час пакажа, правільная яна ці не.

– У чым правільная, на ваш погляд?

– Па-першае, тое, што мы вырашылі ні з кім не аб'ядноўвацца... Партыю БНФ доўгі час усе выкарыстоўвалі – наш патэнцыял, нашых людзей. Розныя арганізацыі ўступалі з намі ў розныя кааліцыі. А зараз партыя правільна робіць, трэба з сябе гэта патроху скідаць, ачышчацца ад усяго гэтага – хай кожны пакажа, на што ён здольны. Калі скопам, потым цяжка разабрацца, хто, што і як рабіў. Сэнс у самастойнасці ёсць.

– Але народная прымаўка сцвярджае, што скопам лягчэй і бацьку біць...

– Мы разам і робім адну справу. У дэмакратычнага лагера і лозунгі, па сутнасці, аднолькавыя – незалежнасць краіны, дэмакратызацыя.

– Лозунгі лозунгамі, а скопам можна было б аб'яднацца вакол некалькіх моцных кандыдатаў, зрабіць моцную агітацыйную кампанію, наладзіць назіранне на ўчастках, дзе яны будуць балатавацца, пазмагацца за празрысты падлік галасоў... А так – у вас 70 кандыдатаў, у "Тавары праўду!" – 29...

– Само аб'яднанне павінна адбывацца дзеля нечага. Калі выбары – дасягнуць перамогі. І гэта вельмі сур'ёзна. Яшчэ год таму трэба было мець агульны спіс актывістаў, паўгода таму абгаварыць усе рэчы адносна фінансавання, аб узаемадапамозе, назіранні.

А гэтага не было зроблена да апошняга часу. Усе з амбіцыямі, прагнуць прапіярыцца, напэўна, яшчэ нейкія мэты ставяць. Калі некаторыя арганізацыі, напрыклад тая ж "Тавары праўду!", заяўляе, маўляў, мы маладых вылучым, нікому не вядомых, "незаплямленых" у барацьбе, то навошта нам іх падтрымліваць?! Гэта статысты. У такой кампаніі, як выбары дэпутатаў парламента, у якасці кандыдатаў павінны ўдзельнічаць людзі сур'ёзныя, вядомыя грамадскасці па сваіх справах.

Мы ў Слоніме сур'ёзна ставімся да гэтай кампаніі. У мяне ўжо ёсць каманда, невялікая ініцыятыўная група – 25 чалавек, але гэтага хопіць, каб сабраць галасы ў маю падтрымку. Прычым збор подпісаў арганізоўваем як падстрахоўку. Вырашылі, што рэгістравацца кандыдатам буду ад Партыі БНФ, бо, калі ісці толькі шляхам збору подпісаў, могуць адсеяць і не зарэгістраваць. Але ў той жа час у Слоніме ёсць яшчэ адзін кандыдат не ад улады. Не тое што я хвалюся, але ён слабейшы за мяне. Навошта мне яму дапамагаць? Яшчэ раз паўтаруся: адзіныя спісы кандыдатаў у дэпутаты ад дэмакратычнага лагера трэба было фарміраваць год таму! А зараз, прабачце... Супрацоўнічаць – ладзіць агульнае назіранне, нагляданне – калі ласка. А аб'ядноўвацца? Навошта?

– Добра: Партыя БНФ самастойны гулец. Але ж чаму няма мэты трапіць у парламент? Няўжо не гэта павінна быць галоўным?

– Янукевіч не так катэгарычна казаў... Гэта не супермэта – засядаць у "палатцы". Бо там вельмі душна будзе аднаму-двум чалавекам не ад улады, складана.

Я добра памятаю сваю працу ў раённым Савеце. Думак, свежых ідэй было шмат, але як аднаму мне было няўтульна! Адчуванне, нібыта ты ў пустэце, цябе не разумеюць, цябе цураюцца .

А вяртаючыся да гэтай кампаніі... Улічваючы, што адбываецца ў краіне, настрой людзей, было б здрадай з нашага боку гэтую кампанію праігнараваць. У людзей павінна быць альтэрнатыва выбару. І мы будзем людзям яе даваць, расказваць, як можна аднавіць дэмакратычную сістэму кіравання ў краіне і перайсці да новай эканамічнай мадэлі, каб забяспечыць дабрабыт народа. Безумоўна, калі б 5–6 неправладных дэпутатаў з'явіліся ў парламенце, гэта была б перамога. Бо будзе трыбуна для выказвання розных думак. І гэтыя думкі будуць трансліравацца на ўсю краіну.

– Значыць, апазіцыя ў парламенце ўсё ж такі будзе?

– Наперад сказаць не магу. Мяркуючы па ўсім, такія дэпутаты з'явяцца, але ці сапраўды гэта будуць апаненты ўлады?

Але, нягледзячы на ўсё гэта, удзельнічаць у кампаніі трэба. Іншага шляху няма. І ўсе гэтыя прапановы, крыкі "мы падымем народ", "трэба выходзіць на плошчу і пратэставаць"... Ёсць такая прымаўка: не бойся ўпасці – бойся не ўстаць. Мне падаецца, што наш народ так упаў, што наўрад ці ўстане. Людзі свайго ценю баяцца. Вось літаральна днямі да мяне прыйшлі на кансультацыю дзве жанчыны. А мы з групай актывістаў збіраем подпісы, каб змяніць расклад аўтобусаў да дзіцячай паліклінікі. Яна знаходзіцца далёка за горадам, дабірацца нязручна, гарадскі аўтобус ходзіць рэдка. І што вы думаеце – як ад агню шарахнуліся ад гэтай паперы.

– На кансультацыю да вас? Вас аднавілі на працы, зноў працуеце ў паліклініцы?

– Не, што вы! Неяк прыходзіў у Слонімскую ЦРБ наконт працаўладкавання сына – у яго сярэдняя медыцынская адукацыя, дык яны там так перапалохаліся!.. Канешне, працаваць хачу і спрабаваў знайсці месца па спецыяльнасці. Даведаўся, што ў Баранавічах ёсць стаўка ўрача-траўматолага. Патэлефанаваў, запэўнілі, што возьмуць абавязкова, папрасілі прыехаць тэрмінова, бо няма траўматолага, а ў мяне – вопыт. А прыехаў – адмовілі, яны ўжо ўсё разведалі пра мяне.

– А за што жывяце?

– За пенсію. На тры мільёны з хвосцікам, канешне, не разгуляешся. Жонка працуе і пенсію атрымлівае. Сын ужо дарослы, сам на жыццё зарабляе...

Канешне, склаўшы рукі не сяджу. Яшчэ ў 2013 годзе заснаваў сваю ўстанову, кансультацыйна-інфармацыйную. Гэта не камерцыйная ўстанова і не зусім медыцынская: лячыць людзей не магу, бо не маю ліцэнзіі. Аказваю бясплатныя паслугі. Інфармую грамадзян па пытаннях здаровага ладу жыцця, але калі людзі просяць кансультацыю па хваробе, не магу адмовіць.

У асноўным свае сілы выкарыстоўваю сёння ў іншым накірунку – з групай слонімскіх актывістаў стараемся ўздымаць праблемы лакальнага характару, стварыць дыялог з мясцовай уладай па пытаннях добраўпарадкавання горада, іншых праблемах. І вось тут, дарэчы, мы, прадстаўнікі розных дэмакратычных арганізацый, аб'ядналіся. І бээнэфаўцы, і камуністы, і хрысціянскія дэмакраты. Я ўвогуле лічу, што ўсе гэтыя партыі, рухі, вертыкалізацыя – усё гэта не зусім правільна. Трэба ствараць лакальныя грамадзянскія супольнасці і разам працаваць, тармасіць уладу, каб народ бачыў нашы справы, упэўніўся, што мы сіла, каб давяраў нам...

Марыя ЭЙСМАНТ.

СКАНДАЛ

Аляксандр ГАНЧАРОЎ:

«Можа, давайце ўвесь беларускі народ да сценкі паставім?»

Зборная Беларусі па цяжкай атлетыцы можа не трапіць на Алімпіяду ў Рыа.

Нагадаем: напрыканцы мінулага тыдня выканкам Міжнароднай федэрацыі цяжкай атлетыкі прыняў пастанову, згодна з якой у выпадку трох ці больш станоўчых допінг-проб з Алімпійскіх гульняў 2008 і 2012 гадоў пасля пераправерак федэрацыю краіны, якую прадстаўляюць гэтыя спартсмены, могуць дыскваліфікаваць.

Пазней віцэ-прэзідэнт Міжнароднай федэрацыі цяжкай атлетыкі **Сім Кова** заявіў: *"Усе сябры выканкама падтрымалі прапанову аб дыскваліфікацыі расійскай каманды, калі высветлілася, што яе спартсмены прымалі допінг яшчэ на Алімпіядзе-2008 у Пекіне. Такія ж санкцыі будуць прыняты і ў адносінах да каманд Беларусі і Казахстана".*

Паведамлялася таксама, што ў выпадку прымянення дыскваліфікацыі ніводная з пералічаных зборных на Гульні-2016 заявіцца не зможа.

Адзначым, што напрыканцы мінулага года было аб'яўлена пра станоўчыя допінгавыя пробы беларускіх спартсменак **Анастасіі Новікавай** *(на фота)* і **Аляксандра Венскеля**, якія нядаўна атрымалі чатырохгадовую забарону на выступленні. Днямі з'явілася інфармацыя і пра тое, што па выніках проб, узятых падчас Алімпіяды-2012, ад спаборніцтваў часова адлучаны **Марына Шкерманкова**, **Дзіна Сазанавец** і **Яўген Жарнасек**.

Няўжо за старыя грахі асобных спартсменаў уся беларуская зборная "праляціць" міма Бразіліі?

– Я лічу, што дыскваліфікацыя каманды – гэта будзе абсалютна неразумнае рашэнне, – выказаў сваё меркаванне "Народнай Волі" былы галоўны трэнер зборнай Беларусі **Аляксандр ГАНЧАРОЎ**. – Давайце скажам шчыра: у 2008–2012 гадах Сусветнае антыдопінгавае агенцтва прайграла барацьбу з допінгам. Забароненая фармакалогія ішла наперадзе. І ўжо сёння спартыўныя чыноўнікі стараюцца адыграцца і, як кажуць, вярнуць усё "на круги своя". Ім наогул павінна быць сорамна, што на той час допінг не быў выяўлены, а зроблена гэта толькі зараз. Гэта тое самае, што распісацца ў сваім непрафесіяналізме, страціць свой імідж. Але ж працягваюць калупацца ў старой бруднай бялізне.

– Калі нават выяўлена, што чатыры ці восем гадоў таму некаторыя спартсмены прымалі допінг, то чаму трэба дыскваліфікаваць усю каманду?

– Для мяне гэта таксама пытанне. Чаму сын павінен адказваць за бацьку ці за брата? Можа, давайце ўвесь беларускі народ да сценкі паставім? Альбо ўсю алімпійскую зборную адхілім ад удзелу ў Алімпіядзе? Я не бачу ніякай логікі ў такіх рашэннях. Калі нейкі спартсмен злоўжываў забароненымі прэпаратамі, дык да яго санкцыі і ўжывайце. Гэта ж старая практыка, якая складалася дзесяцігоддзямі. Пры чым тут уся каманда? Нейкі цяжкаатлет, які пра допінг – ні сном ні духам, чатыры гады тоны "жалеза" падымаў, каб патрапіць на Гульні, а яго пазбаўляюць такой магчымасці. Гэта справядліва? Але нават калі наша каманда не трапіць на Алімпіяду, не варта рабіць з гэтага вялікую трагедыю. Трэба зрабіць высновы і рыхтавацца да наступных Гульняў.

– Можа, такім чынам сусветную цяжкую атлетыку зробяць больш "чыстай"?

– Па-першае, давайце не будзем казаць пра ўвесь від спорту агулам. Так, ёсць спартсмены, якія "на допінгу", але ж гэта – не тэндэнцыя. З гэтым трэба змагацца, але складана, бо можа быць асабістая ініцыятыва трэнера, спартсмена... Усіх у клетцы не ўтрымаеш.

– Калі будзе дыскваліфікацыя каманд, спаборніцтвы ў цяжкай атлетыцы на Алімпіядзе ў нечым страцяць?

– Безумоўна. Зборныя Казахстана і Расіі – вельмі моцныя па складзе, у нашай камандзе тры чалавекі таксама рэальна могуць прэтэндаваць на медалі. Шкада, калі акажамся ў пралёце...

Алесь СІВЫ.

P.S. *Алімпійскі камітэт Расіі разам з нацыянальнымі федэрацыямі цяжкай атлетыкі Расіі, Беларусі і Казахстана разглядаюць магчымасць абскардзіць у судзе правамернасць прыняцця Міжнароднай федэрацыяй цяжкай атлетыкі правіла аб дыскваліфікацыі нацыянальных федэрацый на год пры трох і больш станоўчых допінг-пробах.*

СЛЫШАЛИ?

Правозащитники требуют снять ограничения по срокам приватизации жилья

Группа правозащитников обратилась с открытым письмом в Администрацию президента, Палату представителей, Совет министров и Министерство труда и соцзащиты.

В письме, подписанном учредителем ППУ «Офис по правам людей с инвалидностью» **Сергеем Дроздовским**, руководителем правозащитного центра «Правовая помощь населению» (г.Киев) **Олегом Волчеком,** председателем правления общественной организации «Союз Чернобыль – Беларусь» (Украина–Беларусь) **Александром Волчаниным** и другими, отмечается, что увеличилось число обращений граждан в их организации по поводу приватизации жилищного фонда. Как известно, приватизация жилья в Беларуси заканчивается 1 июля. Квартиры и дома, которые граждане не успели выкупить у государства, будут переведены в разряд коммерческого жилья, и проживающие в них будут вынуждены платить ежемесячную аренду – она в разы выше коммуналки, которая также будет начисляться.

«Малообеспеченные граждане в панике, в стрессовом состоянии, так как второй год продолжается серьезный экономический кризис, и у людей нет средств для приватизации, – пишут авторы обращения. – Только в Минске 19 тысяч квартир не приватизировано, и большинство владельцев данных помещений будут вынуждены платить за свое жилье еще и арендную плату, что поставит их на грань выживания».

Правозащитники также обращают внимание на то, что «не менее критичным является процесс перевода общежитий в арендное жилье». «Достаточное число инвалидов, пенсионеров, стоящих в бесконечных очередях на улучшение жилищных условий, не случайно живут в общежитиях. Это их единственная возможность иметь кров над головой. Принудительное их фактическое переселение в арендное жилье (именно в него превращаются их общежития) с соответствующей платой поставит их на грань выживания, так как по факту они не обладают платежеспособностью для оплаты аренды».

Правозащитники предлагают:

1.снять ограничения по срокам приватизации жилья;

2.предусмотреть в законодательстве положения, разрешающие льготную и безвозмездную приватизацию для определенных категорий граждан;

3.предусмотреть в законодательстве возможность заключения договора аренды для лиц, проживающих в служебном жилье, вместо выселения.

– *Знаю, что наши власти не любят корректировать или отменять принятые ими же решения,* – говорит один из подписантов обращения, юрист Олег Волчек. – *Тем не менее мы надеемся, что здравый смысл победит. Жалоб от граждан поступает очень много. Например, когда я регистрировал наше обращение в канцелярии Администрации президента, рядом женщина из Солигорска писала жалобу на имя президента на завышенные цены по приватизации. В своем обращении мы предлагаем продлить приватизацию, дать людям льготу, потому что многие из них честно отработали эти квартиры еще в СССР.*

Игорь ЗАЛЕССКИЙ.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Дармаед

Жыхар вёскі Вялікія Дольцы Ушацкага раёна Сяргей БУКА не працуе ўжо 17 гадоў. Сяргей жыве на пенсію бацькі і, здаецца, ужо не збіраецца працаўладкоўвацца. Нягледзячы на пастаяннае злоўжыванне спіртным, алкаголікам сябе не лічыць, заканчваць з выпіўкай не плануе. Гісторыю свайго жыцця Сяргей шчыра расказаў «Народнай Волі».

Сяргея я сустракаю раніцай на шляху ў вясковы магазін. Кажа, што пасля ўчарашняга адчувае сябе дрэнна і арганізм мае патрэбу ў "лячэнні". Па дарозе мой новы знаёмы спыняе ровар каля аднавяскоўцаў, якія будуюць лазню. Паводле слоў Сяргея, калі пенсія бацькі заканчваецца, то прыходзіцца шукаць таго, хто пачастуе выпіўкай. Альбо наймацца на разавую работу.

– *Увосень бульбу людзям капаю, летам сена дапамагаю сушыць, калодзеж магу выкапаць – спраў хапае,* – кажа 47-гадовы вясковец.

Разлічваюцца з наёмным работнікам проста – ежай і спіртным. Грошы амаль ніхто яму не прапануе, бо гэта бессэнсоўна, таму што ў краме Сяргей купіць толькі гарэлку.

– *Што за жыццё ў чалавека!* – уздыхае аднавясковец Ігар Сяргеевіч. – *Жонкі няма, пастаяннай работы няма, гаспадарку не трымае і ўжо, напэўна, ніколі не завядзе...*

Паводле слоў жыхароў вёскі, дрэннага Сяргей ім не робіць, чужога не бярэ і прэтэнзій да яго няма, а што лад жыцця такі – ну дык гэта, маўляў, справа асабістая.

Першая чарка – ад бацькі

Апошні запіс у працоўнай кніжцы Сяргея быў зроблены ў 1999 годзе. Тады ён працаваў на ферме – сачыў за быкамі, але неўзабаве прыйшлося звольніцца. Кіраўніцтва павесіла на Сяргея дадатковыя абавязкі пастуха, але ён ганяць статак у поле адмовіўся. Ужо 17 гадоў Сяргей Бука афіцыйна не працаўладкаваны і з нядаўніх часоў лічыцца класічным дармаедам.

– *Да фермы я працаваў рахункаводам, а потым электрыкам,* – распавядае аб сваім працоўным шляху жыхар Вялікіх Дольцаў. – *Школу я скончыў на «4» і «5» – у атэстаце ніводнай тройкі. Паступіў у тэхнікум у Оршы, але правучыўся толькі адзін год – кінуў. Бацькі ўладкавалі на работу, калі вярнуўся.*

Бацькі Сяргея былі паважаныя людзі ў вёсцы. Бацька працаваў у лясніцтве, маці займала кіруючую пасаду ў калгасе. Яны і працаўладкоўвалі сына ў надзеі, што той возьмецца за розум. Але доўга Сяргей нідзе не затрымліваўся. Бацькі нават купілі сыну асобны дом, каб змог абзавесціся сям'ёй і жыць не горш за іншых, але ўсё марна.

– *Афіцыйна я жанаты не быў, але жыў у грамадзянскім шлюбе,* – закурваючы, кажа Сяргей. – *Трымалі карову, каня, свіней, але нядоўга мы з Людай у тым доме пражылі. Я не працаваў, піць пачаў больш... Яна і пераехала.*

Бацьку Сяргея Уладзіміру Іванавічу ўжо пад восемдзясят, ён часта хварэе, і размаўляць пра сына не хоча. Па вясковых мерках былы ляснічы атрымлівае даволі нядрэнную пенсію – каля 3 мільёнаў.

Маці Сяргея памерла некалькі гадоў таму, цяпер бацька і сын жывуць удваіх.

Купляй прадуктаў, аплатай электрычнасці і дроў (1 прычэп каштуе больш за мільён) на зіму займаецца Уладзімір Іванавіч.

З-за слабага здароўя гаспадарку пенсіянер ужо не трымае, а яго сыну ўсё гэта не трэба.

– *Дрэннага пра бацьку нічога не скажу,* – разважае Сяргей. – *Нават калі ў бальніцы ляжыць, мне грошы на жыццё дае. Вось днямі 200 тысяч вылучыў, так што я не без сродкаў.*

Паводле слоў Сяргея, першы раз спіртное ён пакаштаваў старшакласнікам. Бацька займаўся самагонаварэннем і аднойчы наліў чарку сыну – з тых часоў той і захапіўся алкаголем.

Жыць адным днём

Беспрацоўны Сяргей у вёсцы не адзін. У каго ўжо няма бацькоў, таксама перабіваюцца выпадковымі заробкамі, зімой ловяць рыбу, а летам выжываюць за кошт збору і здачы ягад. Як правіла, атрыманыя грошы ідуць на набыццё спіртнога.

– *Мінулым летам я таксама здаваў чарніцы,* – успамінае Бука. – *5–7 літраў здаў нарыхтоўшчыку, і ўжо на пару «тоўстых» і на хлеб будзе. Макароны або каўбасы магу купіць...*

«Тоўстая» на мове Сяргея – гэта бутэлька віна аб'ёмам 0,7 літра і коштам каля 40 тысяч.

Аб тым, каб самастойна адмовіцца ад алкаголю, Сяргей не думаў, упэўнены, што медыцынскія прэпараты або кадзіроўка на яго не падзейнічаюць, хоць лячыцца ніколі не спрабаваў. На пытанне аб працаўладкаванні Сяргей адказвае не адразу, на любую работу ён не згодны.

– *Вось кім ты мне прапануеш пайсці?* – пытаннем на пытанне адказвае суразмоўца. – *Пастухом ці на ферму я не пайду, а іншых прапаноў няма – з работай цяжка цяпер. Ды і плаціць ніхто не хоча – зарплату часта прадуктамі выдаюць.*

Усе мае довады аб тым, што можна было б пагадзіцца на любую вакансію і зарабляць хаця б на ежу і вопратку, на Сяргея не дзейнічаюць. Ён цвёрда ўпэўнены, што ўсе спробы працаўладкавацца асуджаны на правал. Жыццё за кошт састарэлага бацькі вяскоўца ніколькі не бянтэжыць.

– *Камуністы ў свой час неяк змаглі прымусіць такіх людзей працаваць,* – далучаецца да нашай гутаркі пенсіянер Віктар Дзмітрыевіч. – *І пілі людзі тады не менш, чым цяпер, але такія, як Бука, былі патрэбны і якую-ніякую работу мелі. І ведалі, што на работу трэба хадзіць...*

Вяскоўцы ў адзін голас кажуць, што ў 47 гадоў чалавек не зменіцца, ды і час зараз іншы.

Пытаюся ў Сяргея, як ён будзе жыць, калі не стане бацькі. Мой суразмоўца змаўкае на некаторы час, прыкметна, што пра гэта яму даводзілася думаць і раней.

– *Гэта складанае пытанне для мяне, я жыву адным днём,* – пасля паўзы адказвае беспрацоўны вясковец. – *У бацькі ў Дзяржынскім раёне жыве сястра, магчыма, паеду да яе. Я ўжо пражыў жыццё і нешта змяняць позна.*

АФІЦЫЙНА

Ларыса ЦВЯЦІНСКАЯ:

«Хто хоча, той працуе»

Сітуацыю з дармаедамі ва Ушацкім раёне «Народная Воля» папрасіла пракаментаваць кіраўніцу спраў Вялікадалецкага сельсавета Ларысу Цвяцінскую.

– У нас ёсць сельгаспрадпрыемства, бальніца, два лясніцтвы, дзве школы, таму хто хоча працаваць, той працуе, – *сказала Ларыса Васільеўна.* – Чаму некаторыя не хочуць працаваць? Кагосьці не задавальняе вакансія, заробак, рэжым працы, альбо ў чалавека проста няма патрэбнай кваліфікацыі – у кожнага свае прычыны.

Не скажу, што ў нас вялікая праблема з дармаедамі, але некаторыя жывуць за кошт бацькоў-пенсіянераў. У летні сезон многія збіраюць ягады, грыбы на здачу. Хтосьці спрабуе працаваць у буйных гарадах вахтавым метадам.

Калі казаць аб парушэнні правапарадку з боку беспрацоўных, то апошнія некалькі гадоў усё нармальна і спакой грамадзян не парушаецца.

ЭКСПЕРТЫЗА

Вольга КВІНТ:

«Усё пачынаецца з сям'і»

*Чаму людзі працаздольнага ўзросту свядома адмаўляюцца працаваць і аддаюць перавагу жыццю за чужы кошт? На гэтае пытанне «Народная Воля» папрасіла адказаць псіхолага **Вольгу Квінт.***

– Калі мы гаворым аб свядомым выбары чалавека жыць на грошы бацькоў, сяброў, знаёмых, то не варта звязваць гэта з сацыяльна-эканамічнымі прычынамі, – *лічыць спецыяліст.* – Гэта доля адказнасці самога чалавека.

Ёсць дарослыя людзі, якія аддаюць перавагу жыццю на ўтрыманні сваякоў. Спачатку яны могуць доўга вучыцца, затым пачынаюць працяглы працэс па пошуку працы і ўсё ніяк не могуць уладкавацца, іх пастаянна штосьці не задавальняе.

Прычына ў тым, што яны не жадаюць працаваць, не жадаюць станавіцца дарослымі. Хтосьці са мной пачне спрачацца і даказваць, што я не разумею сітуацыі і бачу яе не так. Але такім чынам паводзяць сябе людзі, якія не навучыліся (ці не хочуць) браць адказнасць за сваё жыццё і ўчынкі. Гэта дарослыя, якія знаходзяцца ў дзіцячай пазіцыі.

Ёсць такое паняцце, як «псіхічны інфантылізм» – няспеласць чалавека, якая выяўляецца ў затрымцы станаўлення асобы, пры якой паводзіны чалавека не адпавядаюць узроставым патрабаванням.

Узнікае пытанне: адкуль «растуць ногі», чаму дарослыя людзі не хочуць станавіцца дарослымі? Усё пачынаецца яшчэ з сям'і – многія бацькі самі спрыяюць гэтаму. Мамы і таты недастаткова сур'ёзна ставіліся да дзіцяці, падлетка, не дазвалялі яму прымаць самастойныя рашэнні.

У кожнага з нас ёсць права выбару, і мы, будучы дарослымі і самастойнымі, адказнымі людзьмі, маем магчымасць змяніць жыццё, змяніць сябе. Шкада, што некаторыя выбіраюць шлях дармаеда і ўтрыманца.

Раман ВАСЮКОВІЧ.

Фота аўтара.

РЭГІЁН

Вуліцам Стоўбцаў і Беразіно вярнуць гістарычныя назвы

Гэта магчыма нават без дазволу мясцовай улады.

Савецкая і Леніна, Кірава і Энгельса. Вуліцы з такімі назвамі можна сустрэць у цэнтры большасці беларускіх гарадоў (бадай, акрамя Маладзечна). Пераймяноўваць іх ніхто не спяшаецца. Таму актывісты грамадскай кампаніі "Вуліцы нашых гарадоў" вырашылі спачатку вярнуць гістарычныя назвы ў публічную прастору. А для гэтага павесіць шыльды з двайной назвай: сучаснай і гістарычнай.

Як расказаў "Народнай Волі" актывіст кампаніі **Дзяніс Кобрусеў**, праект стартаваў у Стоўбцах і Беразіно. Мясцовыя жыхары пачалі збор подпісаў, каб улады дазволілі ўстанавіць шыльды на дзяржаўных установах. Адначасова актывісты вядуць перамовы з гаспадарамі прыватных дамоў. У такім выпадку дазвол не патрабуецца.

Як расказаў Кобрусеў, днямі першая шыльда з гістарычнай назвай з'явілася на адным з дамоў па вуліцы Піянерскай у Стоўбцах.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

ЧУЛІ?

Мікалай Аўтуховіч сышоў з фірмы, якую стварыў

Былы палітвязень сканцэнтраваўся на працы па стварэнні прафсаюза салідарнасці прадпрымальнікаў.

Як паведамляла раней "Народная Воля", не так даўно фірму Мікалая Аўтуховіча "Ніка-таксі 22222" пазбавілі ліцэнзіі. Як расказваў прадпрымальнік, толькі за тое, што адна машына не прайшла тэхагляд. Каб не выкідваць людзей на вуліцу, было прынята тэрміновае рашэнне стварыць новую фірму таксі. Што і зрабілі. Зарэгістравалі і атрымалі ліцэнзію на новую фірму. Праўда, Мікалай Аўтуховіч у ёй ужо не працуе.

"Я прыняў рашэнне спыніць там працу, каб не нашкодзіць фірме, – распавёў журналістам Мікалай. – *Не хачу, каб на яе нападалі, а рабілася гэта, на мой погляд, ува многім з-за маёй асобы і маёй грамадзянскай дзейнасці. Прозвішча Аўтуховіча дзейнічае на ўлады, а значыцца, і на розныя праваахоўныя органы, як чырвоная ануча на быкоў".*

Паводле слоў Мікалая Аўтуховіча, зараз ён сканцэнтраваўся на працы па стварэнні прафсаюза салідарнасці прадпрымальнікаў.

"У Ваўкавыску ўжо амаль не жыву, бо працы вельмі шмат, – кажа суразмоўца "Народнай Волі". – *Езджу па Беларусі, сустракаюся з прадпрымальнікамі. Працэс ідзе складана, многія элементарна запалоханы і не хочуць браць удзел у рознага кшталту ініцыятывах, якія да таго ж пакуль незарэгістраваныя. Баяцца людзі. Але нам для таго, каб падаць дакументы на рэгістрацыю прафсаюза, таксама не патрэбны нейкія "цёмныя конікі", а неабходны на 200 працэнтаў правераныя людзі. Я з кожным асабіста хачу паразмаўляць, каб затым ведаць, чаго ад гэтага чалавека можна чакаць. Ці не адмовіцца ён ад сваіх слоў і свайго подпісу? Будзем рабіць гэта столькі часу, колькі спатрэбіцца".*

ЖАХ!

За выхадныя патанулі 15 чалавек

У Лельчыцкім раёне неасцярожныя паводзіны на вадзе сталі прычынай трагічнай смерці адразу траіх маладых людзей – жыхароў вёскі Дзяржынск. Іх целы знайшлі ў рацэ Сцвіга. Абставіны здарэння высвятляюцца, паводле папярэдніх звестак, загінулі браты 2000 і 1998 гадоў нараджэння і яшчэ адзін хлопчык 2000 года нараджэння.

Ратавальнікі МНС і Асвода нагадваюць, што на вадзе трэба быць пільнымі. А дзеці любога ўзросту павінны купацца толькі пад наглядам дарослых.

КОШЕЛЕК

В лидерах – Солигорский район

Номинальная начисленная средняя зарплата работников в Беларуси в мае составила 7.182.850 рублей. По сравнению с апрелем она увеличилась на 96 тысяч 860 рублей. Об этом сообщает Национальный статистический комитет. **Лидирует в рейтинге зарплат не Минск, а Солигорский район. Там «грязными» зарабатывают** почти 11 миллионов рублей. А зарплата столичных жителей по отчислениям подоходного налога составляет в среднем чуть больше 10 миллионов рублей.

К слову, Солигорский район уже второй месяц подряд опережает минчан по уровню зарплат.

Рейтинг регионов по уровню средней зарплаты

Регион	Средняя зарплата в мае, рублей	Средняя зарплата в апреле, рублей
Минск	10.069.670	9.928.505
Минская область	7.209.086	7.126.879
Гомельская область	6.329.252	6.350.283
Гродненская область	6.259.538	6.116.785
Витебская область	6.229.238	6.048.938
Брестская область	6.138.282	6.086.660
Могилевская область	6.108.772	5.996.805

АЛІМПІЯДА-2016

Без медалёвых планаў...

Напярэдадні Гульняў у Бразіліі на спартсменаў вырашылі "залішне не ціснуць".

Колькі медалёў заваююць беларускія алімпійцы на Гульнях у Бразіліі, якія пачнуцца ў жніўні? Пра гэта можна разважаць толькі тэарэтычна, хаця раней рознага ўзроўню чыноўнікі вельмі любілі ставіць медалёвыя планы. Напрыклад, напярэдадні Алімпіяды-2012 у Лондане перад алімпійцамі была пастаўлена задача заваяваць аж 25 (!) медалёў (з іх 5 – залатыя). У выніку тады нашы спартсмены паказалі найгоршае выступленне за ўсю гісторыю – 13 медалёў (з іх адзін залаты – штурхальніцы ядра Надзеі Астапчук – за станоўчую допінг-пробу забралі).

Мабыць, зараз зрабілі высновы...

"Мы адышлі ад практыкі канкрэтных медалёвых планаў, – заявіў учора кіраўнік краіны і Нацыянальнага алімпійскага камітэта Аляксандр Лукашэнка на нарадзе, якая тычылася падрыхтоўкі беларускай каманды да Гульняў у Бразіліі. – *Напэўна, гэта правільна. Не трэба залішне ціснуць на спартсменаў. Аднак, калі мы бачым, што шанцаў няма, ганьбіць краіну і траціць народныя грошы не трэба".*

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

«Сцэны» на сцэне Купалаўскага

Крыху больш за паўтара года таму мне давялося пісаць пра трыумфальнае вяртанне ў публічную прастору філасофскай аповесці Максіма Гарэцкага "Дзве душы", выдадзенай у Вільні амаль сто гадоў таму, у 1919 годзе. Тады мая публікацыя была прысвечана прэзентацыі нямецкага перакладу твора нашага класіка, што з'явіўся ў адным з берлінскіх выдавецтваў. Памятаю, што падчас кулуарных размоў у Берліне я выказаў асцярожную надзею, што калі-небудзь гэты твор будзе экранізаваны (бо ён, па-мойму, вельмі "кінематаграфічны") – калі не на нацыянальнай студыі "Беларусьфільм" (у што не надта верыцца), дык за мяжою...

Шчыра скажу, тады мне ў галаву не прыходзіла думка, што паводле "Дзвюх душ" наогул магчыма паставіць якасны тэатральны спектакль. Але цуды часам здараюцца, і ў гэтым выпадку пра такі цуд можна гаварыць на поўным сур'ёзе. Напэўна ж, цуд павінен мець сваіх цудатворцаў. І яны акурат знайшліся!

...У глядзельнай зале Купалаўскага нямала знаёмых людзей. Тут кіраўнікі незалежнага Саюза беларускіх пісьменнікаў Барыс Пятровіч і Алесь Пашкевіч, літаратурны перакладчык і выдавец Зміцер Колас, заўзятыя тэатралы, журналісты. У поўным складзе сям'я Сяргея Навумчыка, які за дзень перад гэтым паказам упершыню за апошнія 20 гадоў вярнуўся ў Мінск. Нельга сказаць, што ў зале няма і моладзі... У вачах тых, хто прыйшоў гэтым вечарам у Купалаўскі, чытаецца прадчуванне таго самага цуду...

Не аднаго мяне інтрыгуе пытанне: як можна філасофскі эпічны твор перанесці на тэатральную сцэну? Як памкненні дзвюх душ чалавека пераканаўча выявіць сродкамі сцэнічнага мастацтва?

Адразу скажу: хоць, можа, не ўсе хады аўтараў інсцэніроўкі – пісьменнікаў Максіма Клімковіча і Уладзіслава Ахроменкі – можна лічыць аднолькава ўдалымі, але, абраўшы жанравае азначэнне "сцэны", яны, здаецца, знайшлі ключ да драматургічнага пераўвасаблення аповесці. Калі неверагодна цяжка, а напэўна, і немагчыма ў спектаклі, што доўжыцца крыху больш за дзве гадзіны, паказаць трагізм эпохі (дый не адной эпохі!) у дыялогах і жэстах персанажаў, творцам застаецца адно – паказваць тэндэнцыю, развіццё ў эпізодах. Аўтары п'есы, відаць, ідучы гэтым шляхам, знайшлі падказку ў Купалы (узгадайма "Тутэйшых", пададзеных як "трагічна-смяшлівыя сцэны") і ў самога Гарэцкага (аўтара цікавай і дагэтуль недаацэненай п'есы "Жартаўлівы Пісарэвіч"). Абсалютна дарэчным пры такім падыходзе выглядаюць устаўкі з іншых твораў. Апавяданне Максіма Гарэцкага "Рускі", бадай, любога, хто з ім пазнаёміўся (а яно ўваходзіць цяпер і ў абавязковую школьную праграму), уражвае сваім экзістэнцыяльным трагізмам. Яно даўно павінна было знайсці сваё тэатральнае ўвасабленне, але ж гэты твор займае ўсяго некалькі старонак, і як яго "расцягнеш" у спектакль? Выйсце было знойдзена: "Рускі" трапіў у спектакль "Дзве душы" і быў там абсалютна да месца!

Эпізоды эпізодамі, але інсцэнізатарам і рэжысёру нейкім чынам трэба па-мастацку пераканаўча звязаць іх паміж сабою. І тут аўтары і пастаноўшчык п'есы знаходзяць сваё вырашэнне. Першае з іх як бы ляжыць на паверхні: на сцэне перыядычна з'яўляецца дзейная асоба, названая ў п'есе Пісьменнікам. У гэтай асобе (ролю выконвае Аляксандр Паўлаў) угадваюцца рысы рэальнага Максіма Гарэцкага, а турэмная роба на яго плячах і арыштанцкая тачка з грузам, якую ён увесь час штурхае, павінны нагадваць пра трагічны лёс аўтара "Дзвюх душ"... Другое рашэнне было менш чаканым: раз-пораз на сцэне з'яўляецца Фатограф (акцёр Максім Карасцялёў), які робіць кадры тых момантаў, калі павінна адбыцца нешта важнае... Кадры гэтыя (за ўнікальныя здымкі асаблівая падзяка Леаніду Маракову і беларускім музеям!) праецыруюцца на вялікі экран углыб сцэны, і той самы дух эпохі, безумоўна, робіцца бліжэйшы гледачу... Вось жа, сцэны "Дзвюх душ" арганічна сплятаюць у адно фігура рэфлексійная, суб'ектыўная (Пісьменнік) і фігура фіксіруючая, бясстрасная (Фатограф), і ўсяму таму, што адбываецца на сцэне, пачынаеш не проста верыць, а і суперажываць.

Спектакль Мікалая Пінігіна (а ён і ёсць галоўны пастаноўшчык і творца цуду) густа населены персанажамі. На асобныя ролі, напэўна, не хапіла штатных акцёраў тэатра, і на сцэне з'яўляюцца студэнты Беларускай акадэміі мастацтваў (іграюць свае "масоўкі" натуральна і шчыра) Але тыя самыя "штатныя" акцёры таксама не-не ды здзівяць нечаканай інтанацыяй, адметным жэстам, а галоўнае – сваёй пераканаўчасцю. Народны артыст Беларусі Арнольд Памазан (у ролі Міколы Макасея), заслужаныя артысты Алена Сідарава (Маланка), Аляксандр Падабед (Восіп Абдзіраловіч), Георгій Маляўскі (архімандрыт), Ігар Сігоў (Гарэшка) прымушаюць забыцца на тое, што яны ўжо здзейснілі на тэатральнай сцэне, бо... гэта ж усё-такі Гарэцкі! Нечаканым адкрыццём асабіста для мяне стала выкананне ролі каларытнага Гаршка Андрэем Кавальчуком: яму ўдалося, я сказаў бы, па-маркесаўску спалучыць непараўнальную гратэскавасць з трагічнай рэалістычнасцю. Запомніўся таксама Чырвонаармеец у выкананні Аляксандра Малчанава (гэты ж акцёр выконвае ролю Рускага ў вышэйзгаданай устаўной навеле). Нельга абысціся без кампліментаў на адрас зоркі Купалаўскага тэатра маладзейшага пакалення – Рамана Падаляці, які бліскуча справіўся з, бадай, самай няпростай роллю цэнтральнай дзейнай асобы – Ігната Абдзіраловіча.

Чаго, можа, не хапае ў гэтым цудоўным спектаклі? Здаецца, што дынамічныя, а часам і ашаламляльныя пачатак і фінальныя сцэны выйграюць у параўнанні з крыху зацягнутай сярэдзінай. Зрэшты, гэта, магчыма, маё памылковае першае ўражанне...

Напрыканцы 1980-х гадоў сенсацыяй беларускага тэатральнага жыцця стала здзейсненая тады яшчэ зусім маладым рэжысёрам Мікалаем Пінігіным пастаноўка купалаўскіх "Тутэйшых". З гэтым спектаклем ваяваў ЦК кампартыі ў савецкай Беларусі, потым дайшла чарга да штатных ідэолагаў ужо ў Беларусі незалежнай... Сталы Мікалай Пінігін, цяпер ужо мастацкі кіраўнік першага нацыянальнага тэатра краіны, можа, зрабіўся менш публіцыстычны, але ў "Дзвюх душах" ён, без усялякага сумневу, раскрыў новыя глыбіні свайго рэжысёрскага таленту і сваёй асобы. І абудзіў новыя чаканні: чым ён здзівіць нас наступным разам?

Лявон БАРШЧЭЎСКІ.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСА

Малюнак невясёлы: заложнікі – жывёлы

Пры абмяркаванні закона аб жывёлах адзін з дэпутатаў прапанаваў канфіскоўваць у гаспадароў іх гадаванцаў, якія "парушаюць парадак", аддаваць іх у прытулкі і вяртаць гаспадарам толькі за выкуп.

Бедавы сабака Шарык,
З кожным днём худзеў і тух,
[illegible]

БОЛЬ

Непризнанные

Невезуч наш род Храпуновых. В годы Великой Отечественной войны погибло все взрослое мужское население. В Октябрьском районе есть братская могила. На памятнике высечено имя самого близкого мне человека.

Мой отец, Сергей Ефимович Храпунов, 1906 года рождения, артиллерист, пал смертью храбрых (так написано в похоронке), подбив из своего орудия четыре вражеских танка, а пятый не успел и был раздавлен гусеницами вместе со всем расчетом. [illegible]

[illegible]

Ефим Сергеевич ХРАПУНОВ, житель Гомеля, депутат областного Совета 21-го созыва.

SOS!

Брест может стать городом, недружественным детям

Бресту присвоено звание «Город, дружественный детям». Специальный международный сертификат вручен еще в 2014 году. Решение базировалось на том, что в областном центре к тому времени было немало сделано для ребятни.

Но в последнее время ситуация резко изменилась. Дело дошло до открытого конфликта властей с горожанами. И все из-за того, что с дворовых территорий стали исчезать игровые площадки для малышни. [illegible]

[illegible]

Активисты считают: нельзя допустить, чтобы Брест потерял международный сертификат города, дружественного детям.

Игорь МАСЛОВСКИЙ.
Брест.

ШЧЫРА

Мая родная, любая мова…

З далёкіх ужо 50-х гадоў мінулага веку, калі я вучылася ў школе ў Мазыры, берагу ў душы незабыўны вобраз любімага настаўніка Станіслава Францавіча Камадзінскага.

[illegible] Выкладаў Станіслаў Францавіч (дарэчы, паляк паходжаннем) беларускую мову і літаратуру. [illegible] дзівоснай музычнасцю нашай мовы, і гэта, канечне ж, не магло не перадавацца, не захапляць і нас.

Асабліва чакалі мы тых шчаслівых хвілін, калі настаўнік на ўроку чытаў уголас найвыдатныя творы беларускіх класікаў. Здавалася, ніякаму артысту з ім не параўнацца!

[illegible] нашай прыроды, да народнай творчасці, без чаго не ўяўляю сваё існаванне. Дагэтуль з любасцю вымаўляю пяшчотныя словы *"матуля, бабуля, дзядуля, Бацькаўшчына"* – яны для мяне гучаць прыгажэй за ўсё. Пераканана: без любові і ведання роднай мовы ты – духоўны зломак, варты жалю.

[illegible] меладычная мова, цудоўныя песні ўкраінскіх братоў, як і суседзяў-палякаў.

Думаю пра тое, як надзвычай важна насельнікам усёй Зямлі ў гэтым неспакойным свеце разумець і сябраваць адно з адным, адкрываць багацці сваіх сэрцаў і [illegible] кожнай нацыі.

Нельга ж адно толькі браць, аддаючы пры гэтым узамен не сваё, а прыхопленае ў суседа…

З павагай –

Леанарда СМОЛІЧ, жыхарка Гомеля.

АСОБА

Сяргей Чыгрын – літаратурны археолаг

Менавіта так яго называюць сябры. За многія гады ён дакапаўся да самых глыбінных пластоў гісторыі роднага Слонімскага краю. Суседзі, дзятлаўчане, таксама ўдзячны яму за ўвагу да іх мястэчак. Напрыклад, ужо выйшлі з друку кнігі "Рабінавы хмель" (пра літаратурную спадчыну Сяргея Хмары з пасёлка Казлоўшчына), "Народжаны вечнасць стварыць" (пра гісторыка Міхася Петрыкевіча з Дзятлава, які арганізаваў у райцэнтры краязнаўчы музей і доўгі час быў яго дырэктарам). А нядаўна ў выдавецтве "Кнігазбор" пабачыла свет новая кніга Сяргея Мікалаевіча. Яна называецца "На радзіме Ігната Дварчаніна" і прысвечана гісторыі і сучаснасці дзятлаўскай старонкі, яе жыхарам. Чытаю:

"Ёсць на Дзятлаўшчыне вёска Зачэпічы, якую беларускі літаратуразнавец Уладзімір Калеснік шчыра назваў "гняздом паэтаў". З гэтага гнязда былі родам заходнебеларускія паэты – Прамень, Граніт і Струмень. Псеўданімам Герасім Прамень падпісваў свае творы Іван Пышко, Петрусём Гранітам быў Іван Івашэвіч, а Васілём Струменем стаў у 1930-х гадах Аляксандр Лебедзеў. Праўда, Аляксандр Лебедзеў нарадзіўся аж у Кастрамской губерні Расіі. Бацька яго пайшоў на фронт Першай сусветнай вайны і не вярнуўся. Маці, Кацярына Пятроўна, працавала чыгуначніцай. У 1919 годзе яна пазнаёмілася з беларусам Паўлам Івашэвічам, даглядчыкам вагонаў, за якога хутка выйшла замуж. Праз пэўны час сям'я Івашэвічаў пераехала ў вёску Зачэпічы на Дзятлаўшчыну".

Спадар Сяргей прыводзіць радкі з верша Васіля Струменя "Беспрацоўны", які ў свой час шмат дзе друкаваўся:

Шкандыбае з кіем у сцюжы і марозы,
Вопратку благую іней серабрыць,
З вачэй люты сівер выціскае слёзы,
Стынуць ногі ў трэпах, але ён спяшыць…

Кожнаму з гэтых таленавітых людзей, якія праславілі Дзятлаўскі край, Сяргей Чыгрын прысвяціў у сваёй кнізе нямала старонак.

І прыводзіць вось які верш Петруся Граніта, што быў надрукаваны ў газеце "Наша воля" ў красавіку 1936 года:

Свет трасецца навакола,
Крызіс косці прабірае.
Нам жывецца невясёла –
Кожны гэта добра знае.
Але прыйдуць дні другія…

А вось што піша аўтар пра заходнебеларускага паэта Жальбу: "Сумны псеўданім выбраў сабе ў 1920-я гады юнак з вёскі Гірычы, што на Дзятлаўшчыне, Аляксандр Бяленка – Жальба. Гэта слова азначае смутак, тугу, бедаванне, а таксама скаргу і нараканне. Тугі і бедаў у вясковага юнака было шмат, але ён не маўчаў, не насіў у сабе затоеную жальбу і крыўду, а ўсё жыццё змагаўся за светлую долю беларусаў, за родную мову і школу, за развіццё беларускай нацыянальнай культуры.

Пражыў Аляксандр Бяленка 93 гады на роднай Дзятлаўшчыне: нарадзіўся у вёсцы Гірычы, але пабудаваў сабе хату і жыў з сям'ёй у суседняй вёсцы Труханавічы. Вось як ён пісаў у 1939 годзе:

Хай крычаць груганы, няхай б'юць перуны –
Нам не страшны ніякія сілы.
У нашых сэрцах агонь, і адважна мы йдзём
Адраджаць край наш родны і мілы…

Нягледзячы на тое, што спадар Чыгрын ужо раней выдаў кнігу пра літаратурную спадчыну Сяргея Хмары, на гэты раз ён таксама нямала старонак прысвяціў славутаму чалавеку. "У 1944 годзе Сяргей Сіняк (Хмара) едзе ў Германію, баючыся, што пасля яе капітуляцыі ён зноў трапіць у засценкі НКУС. Спачатку працуе дырэктарам Беларускага інфармацыйнага бюро, а пасля рэдактарам газеты "Голас беларусаў"… Па-ранейшаму піша вершы і выдае свой другі зборнік паэзіі "Мы".

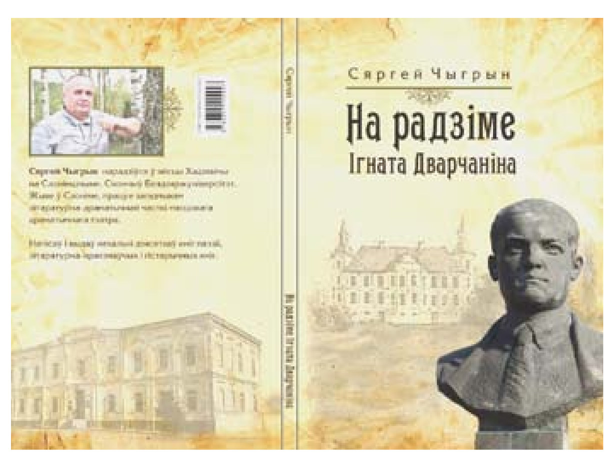
З Германіі шлях паэта ляжыць у Канаду ў Таронта, дзе ён і пражыў усё астатняе жыццё".

Вядома ж, Сяргей Чыгрын не мог у кнізе абысці ўвагай і нашага любімага земляка – пісьменніка з вёскі Варакомшчына Вячаслава Адамчыка: "Вёска Варакомшчына сёння знаходзіцца ў Дзятлаўскім раёне. А 1 лістапада, калі нарадзіўся Вячаслаў Адамчык, яна была пад Польшчай і ўваходзіла ў Навагрудскае ваяводства. Як прыгадваў сам пісьменнік у сваіх "Крэсках з аўтабіяграфіі", "Варакомшчына… дзікаватае, незвычайнае слова. Але яно для мяне хрумсціць, як парэзаная скрылікамі і падсмажаная з алеем бульба. Варакомшчына…"

У 1957 годзе апублікаваў першае апавяданне. Праз год выйшаў першы зборнік прозы "Свой чалавек". А потым былі дзясяткі іншых кніг…"

Шмат старонак спадар Чыгрын прысвяціў гісторыкам Міхаілу Петрыкевічу і Фёдару Красюку, разьбяру па дрэве Уладзіміру Мацюку, скульптару Мікалаю Несцярэўскаму і многім іншым вядомым людзям Дзятлаўшчыны. Шчыры дзякуй яму за гэта! А яшчэ Сяргей Мікалаевіч сказаў, што падрыхтуе і выдасць кнігу вершаў паэтаў Дзятлаўшчыны, якія жылі на нашай зямлі ў ранейшы час.

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.

СІТУАЦЫЯ

Чаму ў некаторых вёсках нельга трымаць свіней?

Як сведчыць рэдакцыйная пошта, гэтае пытанне хвалюе многіх вясковых жыхароў. І не выпадкова. Так, нядаўна Мазырская раённая ветэрынарная станцыя папярэдзіла жыхароў вёсак Міхалкоўская Рудня, Міцькі, што ім «забараняецца ўтрыманне свіней.
З чым гэта звязана? Можа, у Беларусі зноў зарэгістраваны выпадкі ўспышкі віруса АЧС?
Вось што "Народнай Волі" адказалі на гэтае пытанне ў Мазырскай ветстанцыі:

– Прафілактычныя меры па барацьбе з АЧС сапраўды застаюцца на першым плане. Ёсць пастанова Савета міністраў, у якой прапісана, што ў буфернай зоне (гэта не менш за пяць кіламетраў ад буйных свінагадоўчых комплексаў) забараняецца ўтрыманне свіней. Гэтыя патрабаванні выконваюцца ўсімі без выключэння. Старшыні сельскіх Саветаў пільна сочаць за іх выкананнем. З жыхарамі вёсак праведзены тлумачальныя гутаркі. Справа ў тым, што летам людзі часта перабіраюцца жыць на дачу, заводзяць курэй, качак, а камусьці, можа, захочацца і парася да восені падгадаваць. Таму мы ўвесь час нагадваем пра небяспечны вірус АЧС. На шчасце, новых выбліскаў віруса не зафіксавана.

Да ведама

Да віруса АЧС успрымальныя хатнія і дзікія свінні, незалежна ад узросту і пароды. Хвароба можа ўзнікаць у любы час года. Крыніца ўзбуджальніка АЧС – хворыя жывёлы, з арганізма якіх вірус выдзяляецца з крывёю, фекаліямі, мачой, слінай. Жывёлы заражаюцца галоўным чынам пры паглынанні кармоў, заражаных вірусам. Інфіцыраванне таксама можа адбывацца рэспіраторным шляхам, праз пашкоджаную скуру і праз укус кляшчоў. Асаблівую небяспеку ўяўляюць прадукты забою заражаных свіней.

Механічна вірус могуць распаўсюджваць таксама і людзі.

НА ЗАМЕТКУ

Што трэба рабіць, каб пазбегнуць заражэння вірусам АЧС?

Вось што рэкамендуюць мазырскія ветэрынары.

Асабістыя падсобныя гаспадаркі павінны быць агароджаны ў мэтах недапушчэння пранікнення дзікіх і бадзяжных жывёл і ўтрымлівацца ў чысціні.

Утрымліваць жывёл толькі ў хлявах, свінарніках, для наведвання якіх трэба прадугледзець спецыяльную вопратку і абутак, перад уваходам абсталяваць месца для мыцця і дэзінфекцыі рук.

Не дапускаць староннiх людзей на сваё падворкі.

Прадастаўляць ветэрынарным спецыялістам па іх патрабаванні свіней для клінічнага агляду і правядзення прафілактычнай імунізацыі.

Неадкладна паведамляць пра ўсе выпадкі захворвання і падзяжу свіней спецыялістам сельскага выканаўчага камітэта і дзяржаўнай ветэрынарнай службы.

Хворых жывёл не забіваць без агляду ветэрынарнага ўрача.

Забараняецца скормліваць свінням адходы прадуктаў харчавання, якія змяшчаюць кампаненты жывёльнага паходжання (мяса, тлушчы, кроў і іншае); неабходна набываць грануляваныя камбікармы толькі ў гандлёвай сетцы Белкаапсаюза.

Не набываць жывых свіней і прадукты іх забою ў неўстаноўленых месцах без ветэрынарных суправаджальных дакументаў.

Грамадзянам, якія змяшчаюць на асабістых падворках свіней, а таксама якія працуюць на свінакомплексах, не рэкамендуецца хадзіць у лес, займацца паляваннем, рыбалкай, каб прадухіліць занос віруса АЧС.

Даша ПАЎЛОЎСКАЯ.

СТОП-КАДР

На выхад!

Брытанскі прэм'ер Дэвід Кэмеран выходзіць са сваёй рэзідэнцыі на Даўнінг-стрыт, 10, каб пасля "брэксіту" выступіць перад журналістамі.

Reuters.

68-гадовы Дурга Камі, вучань дзясятага класа сярэдняй школы ў раёне Сьянджа ў Непале, гуляе з аднакласнікамі ў валейбол падчас перапынку.

Reuters.

КОРОТКО

Шотландия может заблокировать решение о выходе Британии из ЕС

Шотландский парламент может наложить вето на решение о выходе Великобритании из состава Европейского Союза. Об этом заявила первый министр страны Никола Стерджен. В интервью Би-Би-Си она сказала, что парламент Шотландии должен официально согласиться на выход Британии из ЕС и что она будет призывать шотландских парламентариев голосовать против этого.

По словам Стерджен, она хочет защитить народ Шотландии от негативных последствий выхода из Евросоюза. Первый министр Шотландии подчеркнула, что 62 процента шотландских избирателей проголосовали за то, чтобы остаться в ЕС.

Израиль и Турция готовы нормализовать отношения

Страны обменяются дипломатическими миссиями.

В результате достигнутого соглашения полностью урегулирован вопрос о денежной компенсации семьям турецких активистов, погибших во время штурма израильским спецназом судна Mavi Marmara. Общая сумма компенсаций составит около 20 миллионов долларов. После этого все судебные иски против Израиля потеряют силу.

СТАЛО ИЗВЕСТНО…

Народная партия Испании победила на парламентских выборах

В Испании завершилось голосование на вторых за полгода парламентских выборах. Ни одна политическая сила не получила абсолютного большинства и возможности сформировать правительство самостоятельно.

По итогам голосования консервативная Народная партия премьер-министра страны Мариано Рахоя получила 137 мандатов в 350-местном конгрессе депутатов, нижней палате испанского парламента.

Испанская социалистическая рабочая партия заняла второе место и получит 85 мест – на пять меньше, чем в прошлый раз. Крайне левый блок "Подемос" получит 71 (без изменений), а правоцентристская "Граждане" – 32 (на восемь меньше) мандата.

В результате предыдущих парламентских выборов в декабре 2015 года ни одна из четырех основных партий, прошедших в парламент, не получила абсолютного большинства голосов.

В результате длившихся несколько месяцев переговоров партиям не удалось сформировать ни коалицию, ни правительство. В начале мая королю Испании Фелипе VI пришлось распустить парламент и назначить новые выборы.

ЭВРИКА!

Наука против террористов

На фоне многочисленных терактов, потрясших весь мир, наиболее актуальны разработки ученых, позволяющие эффективно бороться с этим злом. В Томском государственном университете созданы сразу две новинки, позволяющие предотвращать теракты.

Первая называется «Радиоглаз-Антитеррор» и представляет собой параболическую антенну, способную «вычислить» в багаже или на теле человека скрытые электронные компоненты, которые могут использоваться при изготовлении взрывных устройств независимо от их размеров. Стандартный металлодетектор, используемый при досмотрах, подобные компоненты зачастую пропускает. Плюс этой антенны в том, что она может быть удалена от места досмотра (до 10 метров) и не имеет вредных для человеческого организма излучений.

Вторая новинка представляет собой видеокамеру, обладающую в отличие от западных аналогов сверхвысокой точностью классификации изображений. Эта камера способна моментально вычислять отдельные лица в большой толпе людей, сравнивать их с базой объявленных в розыск и, если хотя бы несколько примет совпадают, сообщать об обнаружении подозрительного человека оператору.

О ГЛАВНОМ!

«Брексит» и Евросоюз: потеря или приобретение?

Небывалый вал комментариев и дискуссий вызвали итоги референдума в Великобритании. Но в итоге все оценки и прогнозы сводятся к двум противоположным мнениям. Одни считают, что выход Британии из Евросоюза сильно ослабит ЕС и может даже привести к его развалу. Другие, наоборот, убеждены, что уход Британии усилит Евросоюз, поскольку она тормозила развитие европейского сообщества.

Кто прав, покажет время. А пока проанализируем доводы тех и других.

Евросоюз получил удар ниже пояса

Победа «брексита» на британском референдуме – сокрушительный удар по Евросоюзу, который и без того расшатан миграционным кризисом, проблемами в еврозоне и страхами по поводу соседства с Россией, которую многие считают потенциальным агрессором.

Однако даже все эти важные проблемы могут отойти на второй план по сравнению с «брекситом», который будет иметь ощутимые последствия далеко за пределами британских границ, пишет **Катя Адлер,** корреспондент Би-Би-Си по делам Европы. Благодаря Великобритании у ЕС было два (наряду с Францией) представителя в Совбезе ООН. Британия – одна из двух главных военных сил Европы. На благо Евросоюза работал и недюжинный опыт британской дипломатии, а кроме того, страна являлась одним из основных локомотивов конкурентоспособности единого рынка.

Всего этого у Евросоюза больше не будет.

Лидеры стран Евросоюза эмоционально отреагировали на результаты референдума в Британии о членстве в ЕС, по итогам которого большинство проголосовавших высказались за выход из блока.

«Черт возьми! Плохой день для Европы», – написал в «Твиттере» вице-канцлер Германии **Зигмар Габриэль.** Глава германского МИД **Франк-Вальтер Штайнмайер** также назвал итоги голосования «печальным днем для Европы и для Британии».

«Пожалуйста, скажите мне, что я сплю и что все это только плохой сон!» – написал бывший премьер-министр Финляндии **Александр Стубб.**

«Брексит» посылает очень тревожный сигнал: Евросоюз в его нынешнем состоянии не работает.

АЛЬТЕРНАТИВНОЕ МНЕНИЕ

Вместо неуверенного английского – утонченный французский

Хотя официальный Брюссель активно выступал против возможного выхода Великобритании из ЕС, ряд европейских дипломатов и политиков втайне полагают, что решение Лондона покинуть Евросоюз может во многом сыграть на руку ЕС.

На сайте «Немецкой волны» говорится, что с момента своего вступления в европейское сообщество более 40 лет назад Великобритания во многом определяла направление его развития. Без британцев, которые постоянно отклоняли предложения врокомиссии, принимать некоторые решения в ЕС станет значительно легче, считает депутат Европарламента **Александр Ламбсдорф.**

Кроме того, при отсутствии британских вето в Совете ЕС ряд других стран больше не смогут прятаться за спину Соединенного Королевства и будут вынуждены занимать свою собственную позицию.

Эксперт в области европейской политики **Янис Эммануилидис,** однако, сомневается в том, что Brexit облегчит принятие решений. В то же время выход Великобритании из ЕС позволит обойтись без многочисленных исключений из общих правил и отменить скидку на взносы в бюджет Евросоюза, которой сейчас пользуется Лондон.

До сих пор Лондон торпедировал все попытки создания самостоятельной, боеспособной армии Евросоюза без участия НАТО. После «брексита» военные стратеги ЕС смогут вздохнуть с облегчением. Кроме того, такой сценарий сыграет на руку странам, которые выступают за усиление протекционизма и роли государства в экономике, а также за право самим определять свою бюджетную политику. По мнению брюссельских экспертов, при отсутствии Великобритании в качестве уравновешивающей силы в ЕС значительно возрастет влияние стран Восточной и Южной Европы.

Как минимум в долгосрочной перспективе граждане Соединенного Королевства должны будут освободить рабочие места в Еврокомиссии, Европарламенте, Европейской службе внешнеполитической деятельности, суде ЕС, Европейской счетной палате и многих других ведомствах. При этом речь идет о нескольких тысячах должностей.

Еще 15 лет назад французский был главным языком общения в Брюсселе: нельзя было представить себе еврокомиссара, плохо говорящего по-французски. После вступления восточноевропейских стран в ЕС положение изменилось: главным языком здесь стал английский. Немецкий язык также потерял былое значение.

Впрочем, в работе брюссельских переводчиков ничего не изменится. Английский по-прежнему останется официальным языком ЕС: он имеет статус государственного в Ирландии и на Мальте.

Британия продолжит развивать сотрудничество с Евросоюзом и после «брексита»

Так считает бывший мэр Лондона **Борис Джонсон,** один из главных сторонников выхода Соединенного Королевства из ЕС.

«В огромном количестве сфер будет наблюдаться активное и активизирующееся сотрудничество и партнерство: в искусстве, науке, между университетами, в сфере защиты окружающей среды (...) Права граждан стран ЕС, живущих в этой стране (Британии), будут полностью защищены, так же, как и права британцев, живущих в ЕС», – пишет Борис Джонсон в своей колонке в газете Daily Telegraph.

Также он призвал сторонников «брексита» принять тот факт, что их победа на референдуме была не полностью подавляющей.

«16 миллионов избирателей хотели остаться (в ЕС). Это наши соседи, наши братья и сестры, которые сделали то, что они считали правильным. В демократии большинство может принимать решение, но у каждого есть равные права. Мы, кто является частью незначительного большинства, должны сделать все, что можем, чтобы поддержать тех, кто голосовал за то, чтобы остаться (в ЕС)», – считает Джонсон.

По словам бывшего мэра Лондона, после «брексита» единственным изменением будет освобождение страны от «непрозрачного» законодательства ЕС. Джонсон полагает, что отношения Британии и ЕС даже улучшатся, поскольку будут основаны на принципах свободной торговли.

ПУТЕВОЙ БЛОКНОТ

Берген. Вид на город с горы.

Берген. Сказочные домики на горе.

На север, к фиордам!

Прогуляться по крыше Оперы, купить пиджак за 80 евро, увидеть ледники, фиорды и синих раков…
Корреспондент «Народной Воли» побывала в Норвегии.

Что я знала об этой стране до того, как отправиться туда? Это родина драматурга Генрика Ибсена, композитора Эдварда Грига, путешественников Фритьофа Нансена, Руаля Амундсена, Тура Хейердала. Норвегия – страна с очень высоким уровнем жизни, она стоит на четвертом месте в списке самых богатых стран мира. Крупнейший производитель нефти и газа в Северной Европе. С середины 1990-х стала вторым в мире экспортером нефти (после Саудовской Аравии). В стране проживает менее 5 миллионов человек, ВВП на душу населения – 56 тысяч долларов. 70% населения – трудоспособные граждане. Возраст выхода на пенсию – 67 лет для мужчин и для женщин. По сравнению с остальной Европой тут низкие инфляция и безработица (3%). То есть норвежцы много и долго работают, поэтому так и живут. Так живут, поэтому хорошо работают. Все сходится!

Май. Лыжники. По дороге из Осло в Берген.

Цены и возможности

Когда начала искать в интернете информацию о Норвегии, круизах и фиордах, поняла: такие путешествия для богатеньких. Судите сами.

Замечательный маршрут: Санкт-Петербург–Хельсинки–Стокгольм–Копенгаген–Осло–Берлин–Таллинн–Санкт-Петербург. Но! Цена – от 110 тысяч российских рублей, это больше 1640 долларов. Для белорусского бюджетника неподъемно. А еще билет в Питер и обратно. Есть и такой вариант: отплытие из Амстердама. 8 дней, Эйдфьорд, Олесунн, Гейрангер, Берген, снова Амстердам. Внутренняя каюта – 919 баксов, с окном – в два раза больше. А, забыла: сьют с балконом – от 3 тысяч «зеленых». Но выход есть всегда, особенно в эпоху хостелов и лоукостов: скидки и акции, если билеты заказываются заранее.

Если внимательно посмотреть на карту Норвегии, то контур страны напоминает силуэт экзотической рыбы, вытянувшейся с севера на юг: на севере узкий хвост, внушительная голова – на юге. Столица, Осло, находится почти на границе со Швецией. А до второго по величине города – Бергена – от Осло на поезде 6 часов по берегу Северного моря. А прямая дорога Осло–Берген пересекает всю «голову» в самом широком месте. Две трети пути занимают горы и фиорды, что и хотелось увидеть.

Авиабилет из Вильнюса до Осло может стоить в пределах 30 евро. Обратный, уже из Бергена в Вильнюс, чуть больше. Билет на поезд Осло–Берген потянул 37 евро. Но впечатления того стоили.

Теперь о жилье. Разоряться на гостиницы нерационально, если вы, конечно, не олигарх, предпочитающий только люксовые отели. Можно найти и доступный по цене ночлег. Есть хостелы попроще, а есть очень приличные. Ночуют в них не только студенты и молодежь – большие любители путешествий, но и вполне солидная публика.

Ночь в хостеле в Осло в комнате на четверых в мае – 26 евро. Разговорились с русскоговорящей горничной. Она родом из Риги, работает в Норвегии уже три года. Рассказала, что снять квартиру в городе непросто. В хостеле живут те, кто хочет сэкономить, и те, кто устраивается на работу, но квартиру еще не нашел. Не имея работы, снять жилье у частника нереально. Только по рекомендации. Хозяева квартир не пытаются заманить потенциального арендатора – это он должен доказать, что с ним можно иметь дело.

Если хостел в Осло напоминал студенческое общежитие, то хостел в Бергене (34 евро за ночь) – маленький стильный отель. У каждого жильца электронный ключ от отеля и комнаты. Есть душ, стиральные машины. Особой роскоши нет, но ведь в далекий город приезжают не рассматривать лепнину (или ее отсутствие) на потолке гостиничного номера, а переночевать и отправиться за впечатлениями. Хостелы хороши тем, что всегда есть кухня с плитой, посудой, холодильником. Купил в супермаркете продукты, приготовил или разогрел – и сыт.

Что касается кафе и магазинов, то вначале я была сильно озадачена уровнем цен. Чтобы ориентироваться, сумму в кронах надо разделить на 10 – получится сумма в евро. В кафе чай стоит 25 крон, кофе – 25–30, поллитра сока – 26–30 крон. Но заглядываешь в супермаркеты типа 7-eleven, kiwi – и оказывается, что 1,5 литра сока стоит всего 20 крон, а килограмм помидоров – 27.

Попытки купить стильную одежду в этой северной столице могут травмировать душу белорусов. Примерила классный пиджак. В таком куда угодно – в гости, в оперу, на фестиваль. Но… 800 крон, то есть 80 евро. Кусается! Если нарваться на скидки, заглянуть в недорогие магазины типа Zara или H&M, то можно купить летнее платье, блузку, юбку, стильную бижутерию. Диапазон цен – от 100 до 400 крон.

Тролль.

Берген. Фиш-маркет.

Впечатления

Как ни странно, но в дорогой норвежской столице есть очень много культурных объектов, куда можно попасть бесплатно или за символическую сумму. В Музей Генрика Ибсена, драматурга, известного во всем мире, меня пустили бесплатно по удостоверению прессы. Музей стильный и современный, находится недалеко от Королевского дворца на улице, носящей имя драматурга. В этом доме на втором этаже он прожил последние 11 лет, тут был написан ряд его знаменитых пьес.

Здание Оперы расположено на берегу бухты. Построено в 2007 году. Архитектурное решение современное, вид эффектный. Здание, облицованное белым гранитом, итальянским мрамором, напоминает то ли огромный корабль, то ли айсберг. На крышу можно запросто подняться, побродить, посидеть, сделать фото. Отсюда открывается захватывающий вид на Осло-фиорд.

Для прогулок на свежем воздухе хорош и парк скульптур Вигеланда, самое посещаемое место в городе. Тут собраны работы знаменитого норвежского скульптора. К его манере и стилю можно относится по-разному, но нельзя не восхититься идеей. Реально ли представить в белорусской столице парк работ одного мастера? Вряд ли. Ревность победит. Даже парк коллективных работ вряд ли появится.

Берген чуть-чуть другой. Его историческая часть – это сказочный город с маленькими, почти игрушечными домиками, примостившимися на высоченной горе. Когда-то Берген был столицей, а сейчас это второй по населению город в стране. Очень живописный, романтичный. Здесь родился Эдвард Григ. Восхищаясь Бергеном, понимаешь, что такую музыку, как у Грига, можно написать, вдохновляясь именно такой природой.

Приехав, первым делом отправилась к фуникулеру. Он не подвесной, а движется по рельсам и поднимает на самую вершину горы Флёйен на высоту 320 метров. Вид на город, конечно, захватывающий! Но ветер такой, что, кажется, сейчас поломает верхушки деревьев. Сделать селфи невозможно: волосы дыбом. А вниз можно и пешком спуститься – так интересней. Сразу чувствуешь, что экология тут – супер! Мощный запах хвои и свежий ветер в лицо. В таком городе хочется остаться навсегда.

В Бергене, конечно, впечатляет старый ганзейский порт, квартал Брюгген, который включен в список Всемирного наследия ЮНЕСКО, кварталы старой застройки. И даже фиш-маркет, где в аквариуме я увидела потрясающих огромных синих (!) раков с красными усами длиной 20–25 сантиметров.

Встреча

Не однажды убеждалась в том, что мир велик, но тесен. В поезде Осло–Берген захотелось горячего чая. Отправилась в вагон-ресторан. Небольшая очередь.

– Please, – говорю, – one tea without sugar (один чай без сахара).

Женщина за стойкой вдруг рассмеялась:

– Можете по-русски! Только наши люди за границей говорят так неуверенно!

В процессе общения выяснилось: Татьяна родом из Мурманска. Много лет назад перебралась в Осло. В Минске бывала, когда ехала в гости к сватам – сын женился на девушке из Гродно. Наш город ей очень понравился: «Если бы я осталась в «совдепии», то точно выбрала бы для жизни Минск». Теперь ее сын и невестка живут в Норвегии, у них двое детей. Самой Татьяне на освоение норвежского языка понадобился всего лишь год. А я думала: надо же, в Норвегии в поезде встретила женщину, которая бывала в Минске!

Лыжная нация

Однако вернусь на вокзал Осло. Начало мая, на платформе в ожидании поезда люди в спортивных куртках. Туристическое или альпинистское снаряжение, в руках упакованные лыжи. Впечатление, что все – семьями, с детьми – едут на соревнования. Но за окном +6!

Когда мы доехали до станции Finse, которая находится на высоте 1222 метра над уровнем моря, открылся вид на величественный ледник. Название и не выговоришь сразу – Хардангерьёкюлен. Из вагона высыпали почти все! Компании мужчин, семьи с детьми и собаками на поводках. Оказалось, здесь расположен элитный горнолыжный курорт. По выходным норвежцы едут отдыхать, а значит, кататься на лыжах. Горнолыжный курорт – это продуманная инфраструктура: трассы, подъемники, километры равнинной лыжни… Недаром норвежцев называют лыжной нацией. С удивлением узнала: именно Норвегия считается основательницей горнолыжного спорта. Первые курорты для скоростных спусков были открыты здесь более века назад.

Проехав по маршруту Осло–Берген, прочитала, что самым знаменитым отрезком пути считается Бергенская железная дорога. Путеводитель Lonely Planet назвал ее одним из лучших путешествий на поезде в мире. И правда! Во-первых, никаких стыков рельсов – тах-тах! тах-тах! Поезд только слегка покачивается. А во-вторых, за окном – величественная природа: горы, фиорды, тоннели и снова горы.

***

Норвегия удивляет многим. Красотой и величием ландшафта. Высоким уровнем жизни. Умением человека приспособиться к суровой природе. Тоннелями, пробитыми в горах, по которым мчатся поезда и автобусы. Сохранившимися памятниками. Уважением к своему прошлому. В общем, если получится, отправляйтесь – не пожалеете!

Мечтаю попасть на север Норвегии на круизном лайнере. А почему бы и нет? С мечты все и начинается.

Ксения МИХАЙЛОВСКАЯ.

Фото автора.

СЛЫШАЛИ?

Гросс подарит Пугачевой вышиванки и генеалогическое древо

Предполагается, что белорусский певец вручит подарки примадонне на ее сольном концерте, который пройдет в рамках «Славянского базара» в Витебске.

Об этом рассказал Sputnik куратор исполнителя Сергей Андрианов.

Как известно, Гросс представит Беларусь на юбилейном «Славянском базаре» в Витебске. В этом же году на фестиваль впервые с 2001 года приедет и примадонна советской и российской сцены Алла Пугачева вместе с мужем Максимом Галкиным. Белорусы решили приятно удивить легендарную певицу.

«Мы вручим подарки для семьи Аллы и Максима: вышиванки ручной работы и маленькие вышиванки для их детей», – рассказал представитель Гросса.

Ждет примадонну и сюрприз – полутораметровое генеалогическое древо ее рода. К слову, в XIX веке род Пугачевых жил в Могилевской области, а у прадеда певицы здесь было свое имение.

«Ее двоюродный дядя из Брянской области создавал древо рода на протяжении тридцати лет, графически оформить он сам не мог, как и передать ей. Мы его нашли и решили помочь – оформили с дизайнерами, поместили в рамку», – добавил Андрианов.

Вручат подарки Пугачевой на ее с Галкиным концерте 13 июля, за день до официального открытия «Славянского базара». Также Гросс подарит вышиванки и своим соперникам – участникам конкурса из других стран.

ДЛЯ СПРАВКИ

Снимайте новые деньги

Некоторые белорусские банки уже сообщили клиентам, в каких банкоматах с 1 июля можно будет снять новые деньги.

Так "Беларусбанк" и банки-партнеры обеспечат все банкоматы банкоматами образца 2009 года с обязательным наличием в указанных устройствах банкнот номиналом 5 рублей до конца дня 1 июля 2016 года. В первую очередь загрузят порядка 120 банкоматов в Минске и области, которые пользуются повышенным спросом у клиентов.

"Белгазпромбанк" планирует загрузить новые дензнаки в четыре банкомата. В головном офисе (г.Минск, ул.Притыцкого, 60/2), Витебской областной дирекции (г.Витебск, пр.Строителей, 11), Гродненской областной дирекции (г.Гродно, ул.Горького, 60), Брестской областной дирекции (г.Брест, ул.Советской Конституции, 15).

"Приорбанк" загрузит новые деньги в 60 банкоматов в столице. Полный список по городам можно скачать на сайте учреждения.

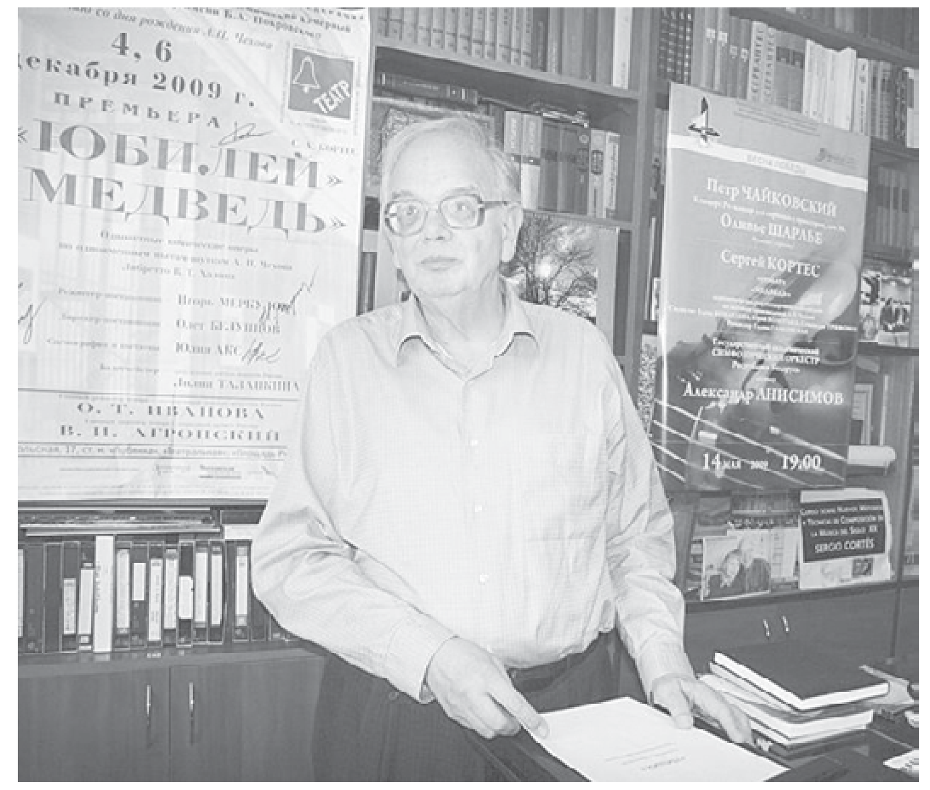
"БСБ Банк" обещает загрузить деноминированные деньги в 16 банкоматов в Минске по следующим адресам:

дер.Боровая, 5 (ТРЦ);
ул.Шафарнянская, 11 (БЦ «Порт»);
ул.Я.Купалы, 25 (ГК «Журавинка»);
пр.Победителей, 23/4 (головной офис ЗАО «БСБ Банк»);
пр.Победителей, 23/4 (головной офис ЗАО «БСБ Банк», на улице);
ул.Кальварийская, 24 (ТЦ «Корона»);
ул.Матусевича, 72 (ЗАО «БСБ Банк»);
пл.Свободы, 23 (отделение №1 ЗАО «БСБ Банк»);
ул.Тимирязева, 65б (БЦ «ОфисИнвест»);
ул.Уманская, 54 (ТЦ «Глобо»);
пр.Победителей, 65 (ТЦ «Замок»);
Логойский тракт, 15/4 (отделение №10 ЗАО «БСБ Банк»);
пр.Дзержинского, 80 (отделение №13 ЗАО «БСБ Банк»);
ул.Корженевского, 26 (ТЦ «Корона»);
пр.Независимости, 154 (ТЦ «Корона»).

БУДЗЕМ ПОМНІЦЬ!

Лацінаамерыканец, які стаў беларусам

Аптымізм Сяргея Картэса не пакідаў яго да апошніх дзён.

Я пазнаёміўся з Картэсам за год да яго смерці, калі кампазітар адсвяткаваў 80-гадовы юбілей. Дазнаўшыся, што я даследаваў біяграфію Караткевіча, Картэс праз агульных знаёмых выйшаў на мяне з прапановай. На падставе аднаго з твораў пісьменніка Сяргей Альбертавіч хацеў стварыць балет. Спачатку гаворка ішла толькі пра кансультацыю ў выбары твора. Потым было напісана лібрэта, музыку да якога Картэс, на жаль, так і не напісаў…

У гэтай гісторыі мяне кранулі некалькі момантаў.

Картэсу споўнілася 80 гадоў. Ён дасягнуў у жыцці ўсіх магчымых вяршыняў. Атрымаў званне народнага артыста Беларусі і Дзяржаўную прэмію. Напісаў пяць опер: "Візіт дамы", "Матухна Кураж", "Джардана Бруна", "Юбілей", "Мядзведзь". Дзве апошнія сем гадоў таму былі пастаўлены ў Маскве, у прэстыжным Маскоўскім камерным музычным тэатры. А яшчэ на яго рахунку – балет "Апошні інка", уверцюры і сюіты, музыка да многіх драматычных спектакляў і фільмаў (напрыклад, да "Чорнага замка Альшанскага" Міхаіла Пташука). У такім паважаным узросце яго аднагодкі звычайна пішуць успаміны, гадуюць унукаў або сядзяць у прэзідыумах. Картэс у літаральным сэнсе слова "гарэў" новымі ідэямі.

У якасці аднаго з варыянтаў для лібрэта я прапанаваў Сяргею Альбертавічу "Ладдзю Роспачы" Караткевіча. Нагадаю, што ў тым творы галоўны герой Гервасій Вылівaха здзяйсняе падарожжа на [illegible]

Дарэчы, 80-гадовы кампазітар быў зарэгістраваны ў "Фэйсбуку" і на сваёй старонцы актыўна [illegible] з карыстальнікамі, у чатыры разы маладзейшымі за яго. Ён дзяліўся смешнымі відэа і фотаздымкамі, абмяркоўваў спрэчныя гістарычныя факты. Аптыміст з цудоўным пачуццём гумару, Сяргей Альбертавіч вельмі любіў жыццё і рабіў акцэнт на яго светлых баках. Напрыклад, у адным з інтэрв'ю расказаў, як адзін з кіраўнікоў беларускай кампартыі забараніў пастаноўку "Матухны Кураж". Пільны чыноўнік убачыў там аналогію з вайной у Афганістане (дарэчы, опера была пастаўлена ў Кішынёве і Каўнасе). Замест таго каб шкадаваць пра страчаныя магчымасці, Картэс радаваўся жыццю і пісаў новыя творы. Магчыма, таму і пражыў да такога паважанага ўзросту.

Картэс вядомы не толькі як кампазітар, але і як кіраўнік Опернага тэатра, які ён узначальваў у 1990-я гады. [illegible] оперная і балетная трупы падзяліліся на два калектывы. Менавіта Сяргей Альбертавіч на пачатку 1990-х вывёз беларускую оперу ў Еўропу. [illegible] "Візіт дамы" і "Юбілей". [illegible]

Картэс не прапускаў ніводнай прэм'еры ў Оперным тэатры і Філармоніі. [illegible]

Дзядуля кампазітара збег за акіян, у Чылі, ратуючыся ад бальшавікоў. Яго дачка ўзяла шлюб з мясцовым жыхаром Альберта Картэсам. Будучы кампазітар нарадзіўся ў Чылі. Калі яму споўнілася паўтара года, сям'я пераехала ў Аргенціну [illegible]. Картэс апынуўся ў Беларусі толькі ў 1955 годзе, калі яму споўнілася 20 гадоў. Ён цудоўна ўпісаўся ў наш беларускі свет. Але ў глыбіні душы, відаць, заўсёды заставаўся еўрапейцам, а таксама ўраджэнцам Лацінскай Амерыкі, дзе умеюць радавацца жыццю і, нягледзячы на ўсе абставіны, здольныя заставацца шчаслівымі.

Дзяніс МАРЦІНОВІЧ.

P.S. **Развітанне з Сяргеем Картэсам пройдзе сёння, 28 чэрвеня, з 10.00 да 12.30 у памяшканні Рэспубліканскага клінічнага медцэнтра Упраўлення справамі прэзідэнта (Мінск, вул. Чырвонаармейская, 10, корпус № 5).**

ПРЫСУД

23 гады зняволення

У Мінскім гарадскім судзе завяршыўся працэс па справе аб жорсткім забойстве лёгкаатлеткі, чэмпіёнкі Беларусі, удзельніцы Алімпіяды-2012 Юліі Балыкінай.

Абвінавачаны ў забойстве Дзмітрый Вішталяк, былы блізкі сябар Балыкінай, прыгавораны да 23 гадоў пазбаўлення волі. Бацькі забітай прасілі суд прысудзіць яго да вышэйшай меры пакарання.

Вішталяк таксама павінен выплаціць сваякам забітай, якія выступаюць пацярпелымі па справе, матэрыяльную кампенсацыю ў 539 млн рублёў.

Нагадаем, 31-гадовая Юлія Балыкіна была забіта 28 кастрычніка 2015 года.

Экспертыза ўстанавіла на целе ахвяры сляды да больш як дзесяці ўдараў малатком. Пасля нанясення ўдараў, паводле версіі следства, абвінавачаны вывез цела дзяўчыны за горад і схаваў яго. Цела шукалі 17 дзён, да пошукаў былі падключаны салдаты і валанцёры.

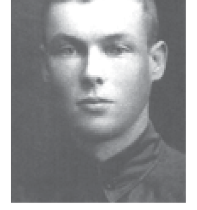
Пра абвінавачанага вядома, што ён грамадзянін Расіі.

ДУХОЎНЫ СКАРБ

150 пытанняў і адказаў з гісторыі Беларусі

(Працяг. Пачатак у №№3–20, 22, 24, 26–34, 36–39, 41–48).

119. Што такое «працэс Лістапада»?

Юрка Лістапад. Здымак 1918 года (Менск).

У сакавіку 1926 года на ўсю Беларусь прагрымеў «працэс Лістапада». Судзілі групу маладых хлопцаў, навучэнцаў агульнаадукацыйных настаўніцкіх курсаў у Слуцку, якія стварылі нелегальную антысавецкую арганізацыю. Кіраваў ёю выкладчык гэтых курсаў Юрка Лістапад (удзельнік Слуцкага збройнага чыну 1920 года).

Арганізацыя ўзнікла ў 1924 годзе з вучнёўскага літаратурна-краязнаўчага гуртка, за старшыню якога быў курсіст Міхась Макарэвіч. Яна ставіла сабе мэту праводзіць нацыянальную асветніцкую працу, антыкамуністычную прапаганду, каб потым, стварыўшы шырокую сетку збройных аддзелаў, узняць паўстанне і вызваліць Беларусь ад чужынцаў. Працу свою патрыёты мелі весці не толькі ў БССР, але і ў Заходняй Беларусі, што была тады пад Польшчай.

Юнакі, што з дзяцінства памяталі падзеі Слуцкага збройнага чыну, былі перакананымі змагарамі за вольную Бацькаўшчыну. [illegible] «Браты родныя! Абрыдла нам панаванне чужынцаў – і камуністаў, і паноў. Трэба нам паўстаць і збудаваць вольную незалежную Беларусь», – звярталіся яны да людзей.

Захаваўся дзённік сябра арганізацыі Нічыпара Мяцельскага, у якім ён пісаў: «Калі пачнецца вайна, яна, безумоўна, заспее нас далёка не падрыхтаванымі да ажыццяўлення нашых думак аб пабудове Беларускай дзяржавы. [illegible]». Ён выклаў свае меркаванні наконт метадаў прапагандысцкай працы і наладжвання збройнай барацьбы.

Дзеля большай дзейснасці прапаганды арганізацыя выдавала часопіс пад назвай «Наша [illegible]», а таксама адозвы, якія распаўсюджваліся сярод жыхароў Слуцка і ваколіц. [illegible] псеўданімам Малы Язэп:

Паўстань!
Не спі, мой любы селянін!
Паўстань супроць чужой ўлады!
Паўстанне – [illegible]
Ты родны Бацькаўшчыне сын.
[illegible]
За зброю! Бі!
Хай гінуць гады!
Паўстань!
Ня бойся і не трусь!
Ратуйма нашу Беларусь!

Праз нейкі час ДПУ выкрыла слуцкую арганізацыю. Арыштавалі Юрку Лістапада (ён быў галоўным абвінавачаным), Нічыпара Мяцельскага і іх найбліжэйшых паплечнікаў – Міхася Макарэвіча, Міколу і Рыгора Казакоў, Міхася Дзяміловіча. Усіх асудзілі на зняволенне ад трох да пяці гадоў.

У «працэс Лістапада» ўцягнулі і Якуба Коласа, [illegible]

[illegible] Юрка Лістапад [illegible] у 1934 годзе ён быў асуджаны [illegible] Нічыпар Мяцельскі [illegible] Мікола Казак загінуў у 1945 годзе, пасля вайны, пры нявысветленых абставінах. Рыгор Казак выехаў у эміграцыю. Лёс астатніх невядомы.

Ніна СТУЖЫНСКАЯ.
Тэкст да ілюстрацыі падрыхтаваў Змiцер САНЬКО.

ПО ВАШЕЙ ПРОСЬБЕ

Валерий СОРОКО

(Из книги «И от тюрьмы не зарекайся»)

Грешен, но не в том, в чем обвиняют

Исповедь бывшего сержанта милиции Геннадия Степановича Тарасова (г.Минск)

«Не стану скрывать: перед законом я виноват, вполне обоснованны претензии ко мне и государства, и, как говорят, отдельных граждан. Да, я и мои друзья-подельники действительно угоняли автомашины (лично принимал участие в двух угонах – подстраховывал ребят, так как носил погоны сержанта милиции, служил в конвойном дивизионе УВД Мингорисполкома). Наверное, сегодня нет смысла подробно говорить о причинах, заставивших пойти на преступление, хотя, если честно, одной из них было желание доказать и себе, и дружкам, что я все могу, даже побыть в роли этакого джентльмена удачи. У меня был собственный «жигуленок», хотелось, чтобы он бегал быстрее всех, выглядел лучше всех, а для этого нужны были и запчасти, и деньги. В нашей компании было 11 человек – преступная группа, как квалифицировал суд. В общем, так оно и было.

Я уже говорил, что служил в милиции, и это, простите за каламбур, в результате сослужило мне плохую службу. В январе 1986 года двое из нашей группы – Гарбузов и Козырев – попались на краже обуви из автофургона на трассе Брест–Москва около Толочина. Тогда на всех дорогах Витебской области были организованы своего рода заградотряды, поставлена сеть "Паук", как ее назвали. Искали убийцу женщин, который, как уже установили, разъезжал на "Жигулях" красного цвета. Вот у Гарбузова и Козырева как раз оказался такой "жигуль". Следственная группа из Москвы сразу же ухватилась за них: убийцы, мол, найдены. Несколько допросов "с пристрастием" (Гарбузова ткнули головой в железный сейф) – и подельники начали "раскалываться". Друг детства Слава Гарбузов первым назвал меня: я, мол, организатор группы, ее лидер, поскольку располагаю секретной информацией, по долгу службы часто бываю в суде, знаю, как обойти закон. И, дескать, именно я рассказал ему, научил, как обворовать автофургон, и вообще, я личность загадочная.

10 февраля, спустя две недели после задержания Гарбузова, группа захвата берет в Орше меня (я приехал домой на своем темно-синем "жигуле"). Пятеро ребят в бронежилетах на привокзальной площади сработали профессионально: я и моя знакомая, которая сидела в машине, были "обезврежены". Кстати, бронежилеты понадобились потому, что Гарбузов сказал на допросах: "Тарасов вооружен и очень опасен, будет отстреливаться". Стрелять или отстреливаться я не собирался, хотя еще с детства у меня был наган (в Орше у многих пацанов было оружие, после войны его много ходило по рукам, покупалось или выменивалось). Имелись у меня и патроны к нему: я серьезно занимался стрельбой, выполнил норматив кандидата в мастера спорта. Так что действительно был вооружен...

Но не это на первых порах интересовало следствие. От меня требовали признаться, что я насиловал и убивал женщин, душил их. И даже придумали за меня оригинальную версию: дескать, для отвода глаз примазался к группе похитителей, чтобы замести следы, уйти от более строгого наказания, а то и от расстрела. Чтобы я был посговорчивее, меня день продержали в одиночке, а затем поставили вопрос ребром: "Или сознавайся, или бросим в камеру к уголовникам, предупредив их заранее, что ты мент, конвойный..." Чем это могло закончиться, я прекрасно понимал.

На мое счастье (если это можно назвать счастьем), через три дня задержали подлинного убийцу и насильника – Михасевича. Вычеркнув недавнее требование из памяти (хотя кто знает, навсегда ли?), москвичи передали меня местному правосудию, а точнее – следователю по особо важным делам МВД БССР Климову. Он обвинил меня в целом "букете" преступлений: в хищении госимущества в особо крупных размерах (Гарбузов показал, что это я "навел" его на автофургон с обувью), незаконное хранение оружия (неоспоримый факт), угон автотранспорта (действительно было два случая), в мошенничестве (один из подельников украл автомашину, застраховал, а потом сжег и получил страховку, действуя будто бы по моим советам). Одним словом, грозил мне следователь 15 годами неволи и добивался этого наказания всеми дозволенными и недозволенными методами. Особенно старался он вменить мне самую шаткую из обвинения 150-ю статью УК: подстрекательство к совершению кражи госимущества в особо крупных размерах. Эта статья была притянута за уши – Гарбузов после рукоприкладства или соприкасания с сейфом мог сказать что угодно, а Климову нужен был во главе группы именно милиционер, по которому – в унисон "Витебскому делу" – можно будет выстрелить "громче".

Полгода длилось следствие, еще дольше – восемь месяцев – суд, и все это время служебная карьера Климова, думаю, висела на волоске. Он понимал: если суд признает показания Гарбузова ничем не подтвержденным оговором (как фактически и было), то обвинение рассыплется, как карточный домик, в нем пропадет стержень, на который наматывались другие статьи. Здесь опять-таки над ним довлело "Витебское дело": в 1987 году следователи вылетали из своих кресел, будто из катапульты, недоказанность в суде означала потерю погон и работы. Не знаю, как ему это удалось, но Климов провел в Могилеве, где областной суд слушал мое дело, почти все восемь месяцев, обхаживая судью и буквально умоляя его оставить "висящую" статью в приговоре.

Был у него и меркантильный интерес. У всех участников нашей группы конфисковали автомашины. Их стоимость должна была стать компенсацией за причиненный нами материальный ущерб. Но следственная группа успела "поработать" с ними: выдрала магнитофоны, ценное электрооборудование, превратила неплохие, ухоженные машины в хлам, почти не имеющий рыночной цены. Впрочем, это делалось умышленно, чтобы потом за гроши самим же и приобрести их. Мы протестовали, понимая, к чему клонят "оценщики", а в ответ еще на следствии слышали угрозы: "Ничего, вы нас попомните, мы вам накрутим..." Мне "накрутили" восемь лет: по статьям 90 (ч.3), 213 (ч.1), 213 (ч.2), 190 (ч.1) и 141 (ч.2) УК.

Из Могилева (кстати, судили меня там, а не в Витебске, опять-таки из-за страха перед следственной группой Прокуратуры СССР: витебчане были буквально затерроризированы всевластными москвичами) меня отправили на бытовую зону в Новополоцк. На первый взгляд сделали мне послабление, оставили в Беларуси, но прицел был дальний: узнай заключенные, что я служил в милиции, мне бы век воли не видать... И уж только спустя время этапировали в Нижний Тагил, в спецзону, где отбывали наказание бывшие сотрудники правоохранительных органов, или, как их принято называть сокращенно, БС.

И во время следствия, и на суде я отрицал свое участие в краже "госимущества в особо крупных размерах", то есть обуви из автофургона, что вытекало из слов друга моего детства Гарбузова. Из Нижнего Тагила стал писать жалобы во все инстанции, в которые можно было обратиться. Я готов был отвечать за совершенные преступления, с меня было вполне достаточно и того, что действительно совершил, а брать на себя разные "довески" и "подпорки" было не с руки.

Чаще всего мои жалобы застревали у майора Китмана из спецчасти. Опытный служака, для которого зона стала вторым, если не родным, домом – он "отбухал" там лет сорок. Получив жалобу, Китман сам писал на нее ответ: "Вы осуждены правильно. Причин для пересмотра нет", – и затем через месяц вручал его мне. Случалось, что жалоба пробивалась дальше, в Минск или Москву, но и оттуда приходили такие же стереотипные отписки. Однажды, после 150-й (!) попытки, решил все-таки проверить, читает ли кто-нибудь мои жалобы и протесты. Эксперимент мог мне дорого обойтись, но ничего, пронесло. Вот в чем заключалось мое "новшество". Написав заголовок "Генеральному прокурору Союза ССР", я после указания своей фамилии по заведенному порядку далее обязан был перечислить статьи, по которым осужден. На этот раз я вменил себе в вину умышленное убийство, угон самолета и все, что пришло в ту минуту в голову. Не скрою, ожидал ответа с долей страха: зона не то место, где поощряются шутки. Но опасения были напрасны: "Вы осуждены правильно. Оснований для пересмотра дела нет..."

Пробовал я и объявлять голодовки, и не выходить на работу, и вступать в конфликты с начальниками зоны – ничто не могло прошибить глухую стену, никто не собирался разбираться по существу с моими жалобами. "Влип – так не чирикай, – посоветовал мне один из бугров. – Тебе же проще будет».

ЗАПРАШЭННЕ

У Віцебску пачынаецца «месяц пацалунку»

Пераможцы эратычнага спаборніцтва атрымаюць прыз.

З 1 ліпеня ў віцебскай прасторы "Піраміда-2" – на тэрыторыі бізнес-цэнтра "Марка-Сіці" (вуліца Леніна, 26а) – адкрываецца ўнікальны праект "Густаў Клімт. Эротыка. Пейзаж. Малюнак". На ім будуць прадстаўлены творы знакамітага аўстрыйскага мастака **Густава Клімта**. Праўда, не арыгіналы, а копіі, выкананыя віцебскім творцам **Дзмітрыем Гаралевічам**. Але ў памеры арыгінала, выкананыя ў тэхніцы Клімта і з дазволу праваўладальнікаў.

На выставе будзе дэманстравацца "Пацалунак" – адзін з самых знакамітых твораў Густава Клімта. Кожная пара, якая наведае выставу, можа пацалавацца на фоне карціны і папрасіць, каб іх сфатаграфавалі.

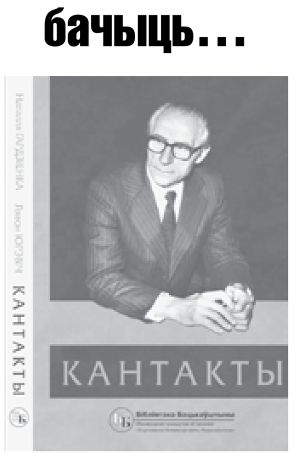
Выстава будзе працаваць да 31 ліпеня. Потым фотаздымкі з пацалункамі на фоне твора Клімта будуць выстаўлены на галасаванне. Як абяцаюць арганізатары, пераможцы атрымаюць прыз.

Кошт уваходнага квітка на выставу 7 (70.000) рублёў, для студэнтаў і пенсіянераў – 4 (40.000) рублі.

Максім ПЛОТНІКАЎ.

СУСТРЭЧЫ

Янка Запруднік рады вас бачыць…

Напярэдадні свайго 90-годдзя Янка Запруднік прыехаў на Радзіму ў Беларусь. Ён поўны сіл і энергіі і запрашае сваіх прыхільнікаў на прэзентацыю кнігі "Кантакты", што нядаўна ўбачыла свет у серыі «Бібліятэка «Бацькаўшчыны».

Сустрэча з адным з самых вядомых дзеячаў беларускай дыяспары ў ЗША адбудзецца сёння, 28 чэрвеня, у Мінскай абласной бібліятэцы імя А.Пушкіна (вул. Гікалы, 4).

Новая кніга Запрудніка заснавана на лістах, што пісалі беларусы з метраполіі Янку Запрудніку, і з'яўляецца своеасаблівым працягам выдадзенай у мінулым годзе яго кнігі «Па гарачых сьлядах мінуўшчыны. Лісты 1952–1959 гг.».

Вядомыя даследчыкі эміграцыі Наталля Гардзіенка і Лявон Юрэвіч, якія займаліся укладаннем "Кантактаў", працавалі з тым самым архівам, толькі з іншага ракурсу: іх мэтай было паказаць, як і дзеля чаго беларусы з метраполіі наладжвалі кантакты з беларусамі замежжа.

Апроч галоўнага героя кнігі – доктара Янкі Запрудніка – выступяць:

Ганна Запартыка, дырэктар Беларускага дзяржаўнага архіва-музея літаратуры і мастацтва;

Радзім Гарэцкі, акадэмік НАН Беларусі;

Адам Мальдзіс, літаратуразнаўца, доктар філалагічных навук;

Лідзія Савік, літаратуразнаўца, кандыдат філалагічных навук;

Уладзімір Арлоў, гісторык, пісьменнік.

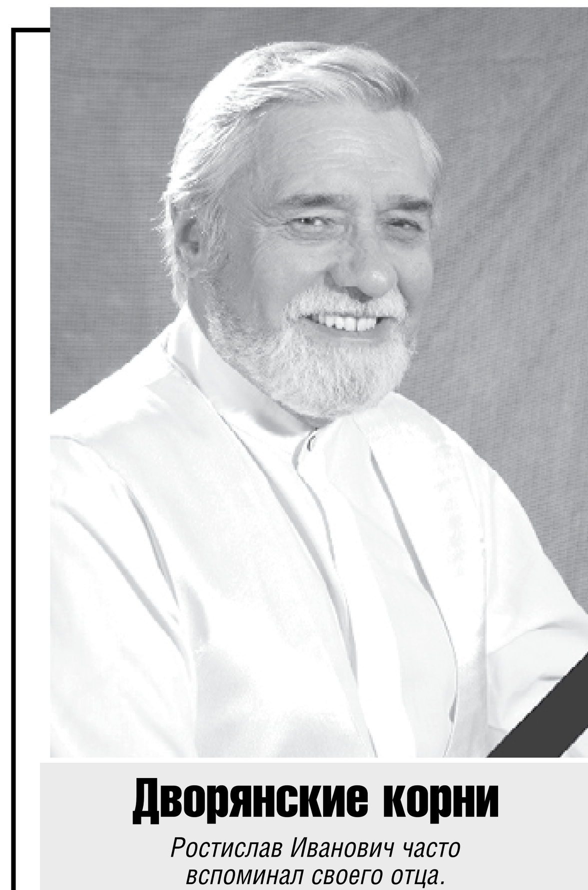
Валерый Герасімаў, загадчык аддзела старадрукаў і рэдкіх выданняў Прэзідэнцкай бібліятэкі, намеснік старшыні Рады «Бацькаўшчыны».

Пачатак імпрэзы **28 чэрвеня ў 18.00**.

Уваход на мерапрыемства вольны.

Ганна ГАНЧАРЫК.

ПРОЩАЛЬНЫЕ СЛОВА

Ростислав ЯНКОВСКИЙ:

«У меня огромная жажда жизни, но...»

Народный артист Беларуси... Народный артист СССР...
«Ростислав Иванович Янковский – это театральная эпоха, легенда, глыба!» – говорят о нем коллеги.
В Русском театре Ростислав Иванович прослужил почти 60 лет. И мечтал умереть на сцене. Так, можно сказать, и произошло. Он до последнего играл главные роли.
«Народная Воля» предлагает читателям самые интересные эпизоды из жизни Ростислава Ивановича, о которых он рассказывал в своих многочисленных интервью.

Из личного дела

Ростислав Янковский родился в Одессе 5 февраля 1930 года.

В 1951 году окончил театральную студию в Ленинабаде. В 1957 году переехал в Минск и с тех пор состоит в труппе драматического театра им. М.Горького. Сыграл сотни ролей в театре и кино.

Председатель Минского международного кинофестиваля «Лістапад», лауреат Государственной премии Республики Беларусь, лауреат премии «За духовное возрождение», кавалер ордена Франциска Скорины, почетный житель Минска.

Прощание с Ростиславом Ивановичем Янковским пройдет сегодня, 28 июня, в Национальном драматическом театре имени М.Горького.

Дворянские корни

Ростислав Иванович часто вспоминал своего отца.

– Иван Павлович родился в Варшаве, а родовое имение у него было под Витебском, так что наши корни в Беларуси, – *говорил он.* – Отец был штабс-капитаном лейб-гвардии Семеновского полка, но, когда началась гражданская война, перешел на сторону красных, служил под началом маршала Тухачевского. А вот мой дед по материнской линии – генерал, герой обороны крепости Порт-Артур – воевал на стороне белых.

Мы не были безотцовщиной, как многие наши сверстники, и благодаря этому стали настоящими мужчинами. Потом я много размышлял над тем, откуда пошел клан Янковских, чего во мне и в братьях больше – отцовского или материнского начала? Пришел к выводу, что корни заложены в отцовском роде. Он был очень благородным человеком удивительной красоты – и внешней, и внутренней. Прекрасно пел и декламировал стихи, по вечерам читал вслух романы. Поэтому внутренний артистизм, актерские гены, по-моему, у нас от отца.

Кстати, в прессе писали, что бабушка Ростислава Янковского лично знала Владимира Ленина – они были соседями.

Тяжелое детство

У Ростислава Янковского было два родных брата – народный артист СССР Олег Янковский и заслуженный работник культуры России Николай Янковский. Ростислав Иванович, которому шел 87-й год, пережил обоих. Олег умер от рака поджелудочной железы в мае 2009 года, ему было 65 лет. 73-летний Николай умер в 2015 году – не пришел в себя после перенесенного инсульта.

– У нашей мамы был железный характер: ей пришлось воспитывать троих пацанов практически одной, – *рассказывал Янковский-старший.* – Отца дважды сажали, а вернулся к нам он уже очень больной. Когда папы не стало, моему младшему брату Олежке было всего девять. В Саратове мы сильно бедствовали: бабушка, мама, братья ютились в крохотной квартирке, братьям приходилось спать на полу. К тому времени я уже жил в Минске и работал в театре. И предложил матери снять с нее часть хлопот и перевез Олежку к себе. Жили мы в театральной гримерке. Было непросто. Зарплата маленькая. Моя жена Нина крутилась, как белка. Месячного жалования едва хватало на несколько булок хлеба, кусок мяса да четвертинку водки для меня. Дверь в гримерку никогда не запирали. Приходим, бывало, четвертинка выпита, котлет, которые накануне нажарила жена, наполовину меньше, а на столе записка: «Славочка и Ниночка! Спасибо за закуску». Но ничего, справились.

Через какое-то время брат вернулся в Самару. Мама безумно скучала, требовала: «Верни мне Олежку!» К тому времени дела семьи немного поправились – Коля женился, стал зарабатывать. Олег приехал домой, и там определилась его судьба – он поступил в театральный институт. Помню, приехал я домой, возле подъезда встречаю брата с девушкой, говорю: «Познакомь!», а он, лукаво улыбаясь: «Людмила, моя жена!» Оказалось, что он тихо женился, никому ни слова. Кстати, мы все три брата женились до 21 года и навсегда. Мама нас учила, что любить, боготворить и быть преданным надо одной женщине. Это мы усвоили на отлично. И с женами нам очень повезло.

Мы с братьями не планировали становиться актерами. В детстве на кино и театр даже денег не было. Чтобы посмотреть фильм, приходилось идти на ухищрения – пробирались по трубе к окну кинотеатра и смотрели по очереди, а потом пересказывали друг другу. В ТЮЗ нас пускали из жалости, и мы прятались под креслами. Я горжусь тем, что у наших детей было другое детство…

Самый лучший отец

Именно так говорят о своем отце сыновья Ростислава Янковского Игорь и Владимир.

Хотя сам Ростислав Иванович признавался, что мало времени уделял сыновьям, потому что всегда был занят театром.

«Вовка часто вспоминает, как я раз в три-четыре месяца становился строгим папой и требовал немедленно дневник, – *рассказывал он в одном из своих интервью.* – Листаю его, листаю, вижу: вот за эту отметку надо бы поругать, а чего ругать, когда уже три месяца после нее прошло?».

«Отец был секс-символом, без всякого преувеличения, – *говорит Владимир Янковский.* – Он достоин этого звания, так как внешность у него голливудская. Сейчас таких красивых артистов нет».

Кстати, именно из-за младшего сына Ростислав Янковский отказался от нескольких настойчивых предложений переехать из Минска в Москву или Петербург.

«Во время гастролей в Питере в спектакле «Двое на качелях» меня приметил замечательный режиссер Игорь Владимиров и предложил перейти к нему в Ленинградский театр имени Ленсовета, – *вспоминал артист.* – Через некоторое время подобное предложение поступило еще от одного питерского режиссера. Но и это еще не все – очередной спектакль с моим участием увидела Элина Быстрицкая, которая решила во что бы то ни стало перевезти меня в Москву, в Малый театр, чтобы я стал ее партнером в новой постановке. Я позвонил жене: «Нина, у меня столько предложений!» Но, когда вернулся в Минск, узнал, что у Вовки воспаление легких. Врачи запретили ему жить в Ленинграде, напугав, что при тамошнем климате он легко может стать туберкулезником. А что касается Москвы, то в Малом театре сменился главреж, который не спешил приглашать меня к себе».

Клан Янковских.

А еще Янковский не сразу принял жену своего старшего сына Игоря и даже был против его свадьбы!

«Я не мог поверить, что мой сын женится на немке! – *говорил он.* – И, признаюсь, был вообще против этой свадьбы. Во мне было какое-то такое отношение: как так? Немцы? Отец мой – русский офицер, Георгиевский кавалер, раненный немцами! Эвелин, кстати, когда мы с ней познакомились, что-то такое почувствовала, сказала Игорю: «По-моему, папе твоему я не понравилась». Хотя я старался ничем не показать. А Игорь мне потом написал письмо: «Папа, я ведь женился не на фашистской Германии, а на Эвелин». И я понял всю глупость своего взгляда…»

Любовь на всю жизнь

Ростислав Янковский был моложе своей жены Нины Чеишвили на три года. Их сблизила любовь к спорту. Нина занималась бегом, а Ростислав – боксом. Встретились они на соревнованиях по легкой атлетике в Сталинабаде.

«Она была совершенно обалденная! – *рассказывал актер.* – Грузинка, но голубоглазая и светлая. Загорелая, тело такое вкусное. Это редкий случай: я ее хотел всегда!»

Каждое утро Ростислав Янковский целовал супругу и благодарил за то, что она рядом. «Молю Господа, чтобы я ее не пережил», – *признавался он.*

«Моя жена Нина старше меня на три года. Сначала я ее очень хотел как женщину, потом стал ценить в ней мать своих детей, верного друга, хозяйку и хранительницу очага, – *откровенничал артист о своей личной жизни.* – Нина всегда относилась ко мне с особым вниманием. Допустим, я два месяца работаю над ролью, она детям: «Тише, отец работает. Будет хорошо отцу – будет хорошо и нам».

«Я ни разу не пожалела, что вышла за него замуж, – *говорила журналистам супруга Ростислава Ивановича.* – Если бы пришлось начать жизнь сначала, то прожила бы ее так же. Я не ревновала Славу к профессии. Мне постоянно говорили: «Нина, как ты можешь такое терпеть: он же на сцене целуется!» А я отвечала: «Он за это зарплату получает, деньги приносит». Конечно, я получала письма от «доброжелателей», их столько было за мою жизнь! Если бы я обращала на это внимание, если бы не верила мужу, то жизни у нас не было бы.

Не помню, чтобы за пятьдесят лет совместной жизни мы были в долгой ссоре, чтобы неделями не разговаривали, как бывает в других семьях. Конечно, можем вспылить, но тут же миримся. Надо любить друг друга, а остальное получится само собой...»

С женой Ниной.

Рак!

В середине 1990-х годов у Ростислава Янковского обнаружили онкологию – рак мочевого пузыря.

«Мне не хочется верить в дурацкие приметы, но на моей руке линия жизни прерывается, – *рассказывал Ростислав Иванович журналистам около пяти лет назад.* – Однажды мне сказали, что моя жизнь неожиданно оборвется. Наверное, ворожея что-то напутала. Прервавшись, линия потом идет дальше – и я выкарабкался! Много всего пережил: сложную операцию, облучение…»

С онкологией боролась и супруга Янковского.

«Ей уже сделали несколько операций, – *говорил актер.* – Слава богу, жива моя лапочка…»

Кстати, Ростислав Иванович всегда следил за своим здоровьем. Почти всю жизнь он делал зарядку, плавал, играл в теннис.

«Раньше боксом серьезно занимался, был даже чемпионом Таджикистана, – *говорил он.* – Я, как и жена, спортивен в существе своем. Получаю огромное наслаждение от спорта и переживаю, что от некоторых его видов приходится отказываться. Например, раньше мы с женой постоянно по пять километров бегали, а теперь – увы...

Я никогда не пил много, потому что занимался спортом. Двести граммов – максимум, который в редких случаях мог позволить себе за вечер. Я считаю, что от выпивки нужно получать наслаждение. Когда коньяк ощущается во рту, в горле, разливается по желудку, а затем попадает в душу и сердце... Когда размягчается тело. Когда собеседница или собеседник становится тебе еще приятнее и ближе...

Двадцать пять лет назад отказался от курева. Между прочим, легко отказался. Очевидно, потому, что я – Водолей. Если что-то выбрасываю, значит, безвозвратно и навсегда. Так же и с людьми поступаю. В принципе, я добродушный человек, многое прощаю, но есть черта, за которую никому непозволительно переступать».

Прекрасная мудрая старость

Янковский редко на что-то жаловался. Он и в 70, и в 80 выглядел весьма привлекательно. Статный, красивый, с запахом дорогого парфюма. Он обращал внимание на красивых женщин, и они в ответ дарили ему свои улыбки.

«Толстой говорил: «Какая прекрасная вещь старость, какие горизонты открываются!», – *рассуждал Янковский о «прелестях» пенсионного возраста.* – А я себе думаю: ну какая она прекрасная? Знаете, наверное, нужно обладать большой мудростью и силой воли, чтобы суметь как бы со стороны взглянуть на все прошедшее и будущее. У меня огромная жажда жизни, но... Болезни, недомогания, двигаешься не так, как раньше. У меня память тренированная, а у некоторых в этом возрасте она совсем отсутствует.

Замедленность внутренней реакции – это противно. Поэтому многие в мои годы просто успокаиваются и переходят на эдакую костно-консервативную позицию, предпочитая покой во всем.

Бывает, такая дикая физическая усталость, каждая клеточка в твоем теле ноет, чему-то сопротивляется. А выходишь на сцену – и кажется, что переворачиваешь мир. В своем масштабе, конечно. Сцена – это единственная альтернатива моргу. Если плохо – все равно выползай. И ты обязательно доиграешь спектакль, если только кондрашка не хватит...

Помню, когда жил в гримерке, выходил на сцену ночью. Зачехленный зал, темнота, спокойная пустота. Только дежурная лампочка мерцает. Стою и думаю: завтра у меня спектакль, каким будет зал, когда он заполнится, как меня зрители примут?.. Сейчас, конечно, я уже не так волнуюсь. Тогда руки дрожали, а теперь дурное волнение прошло. Хороший актер – это социолог. Он мозжечком чувствует зал, его культуру.

С итальянской актрисой Орнеллой Мути.

Запах Родины

Янковский никогда не выпячивал свой патриотизм, старался не лезть в большую политику – говорил, что и в парламенте, и в Совете Республики акцентировал свое внимание на той сфере, которую знает лучше всего. О Беларуси в своих интервью он отзывался с особой теплотой.

«Я люблю Беларусь. Особенно, когда прилетаешь откуда-то, едешь с аэродрома, смотришь и думаешь: ну как же красиво! Все эти поля, леса, строений красивых много. Белорусы – удивительный народ. Что-то есть в них такое… Радзивилл из моей театральной роли говорит: «Вот такие мы люди – очень добрые, очень «сціплыя», такие, как есть… Что-то щемящее есть в душах, что-то пронзительное, настоящее!»

Творить добро – это удовольствие

Ростислав Янковский много помогал другим, но старался не афишировать, что пробивал людям квартиры, зарплаты…

«Я верующий человек и, когда помогаю людям, получаю ни с чем не сравнимое удовольствие, – *объяснял Янковский.* – И это не общие слова. Мне правда в радость... Я иногда завожусь на этом. Я человек небогатый, хотя, были бы деньги, помогал бы не только делами, но и деньгами.

Творя добро, не надо ждать, когда тебе скажут спасибо. Просто если вам это в удовольствие, если для вас что-то значат счастливые глаза другого человека, делайте просто так. А там Бог рассудит...»

При этом сам он очень боялся зависти, злого глаза и жестокости.

«Иногда страшно включать телевизор, читать газеты – столько вокруг преступлений, несчастий, обездоленных людей, детей, лишенных детства», – переживал он.

Уйти вовремя

Ростислав Иванович в последние годы не боялся рассуждать о смерти.

Мне не хотелось бы слишком долго жить, – *сказал он как-то журналистам.* – Это важно – уйти вовремя, пока из тебя не ушла энергетика. Энергетика – важная штука, без нее уже не жизнь.

Актера обязательно надо хоронить со сцены. Театр – его второй дом. Гримерка, сцена, запах – все такое родное... Мне кажется, страшнее всего – умереть с дикими болями в больнице. Смерть на сцене – счастливая смерть…»

Ростислав Янковский умер в больнице. У него был рак.

«Три месяца назад доктора сказали, что ему осталось пару дней, – *рассказал «Народной Воле» Владимир Янковский.* – У него был рак. В 1994 году у отца обнаружили рак мочевого пузыря, но с ним вроде как справились. А потом обнаружили другой рак. И кости были поражены, и другие органы. Но он, несмотря на прогнозы врачей, как будто стал поправляться. Только кровь все время шла… В последние дни он был бодрый…»

«Я для него делал спектакль «Вечность для двоих», 24 января он сыграл премьеру, – рассказал режиссер Борис Луценко. – *Мы дружили с ним. Это талантливый, умный, добрый и красивый человек. Великий. Теперь нужно учиться жить без него».*

Марина КОКТЫШ.

ВНИМАНИЕ!

Будьте осторожны: под землей газопровод!

Можно ли сегодня представить жизнь без газоснабжения? Конечно же, нет. Но пользование этим достижением цивилизации требует тщательного соблюдения правил безопасности.

УП «МИНГАЗ» предупреждает минчан: чтобы не допустить прорыва трасс, что грозит не только перебоями в подаче голубого топлива, но и чревато тяжелыми последствиями для людей, устанавливаются следующие охранные зоны: 2 метра от газопроводов низкого давления и 4 метра от газопроводов среднего давления. Кроме того, 7 метров от газопроводов высокого давления 2-й категории и 10 метров от газопроводов высокого давления 1-й категории. Производство ремонтных, строительных и земляных работ без ордера на раскопки и разрешения на право производства ремонтных, строительных и земляных работ, выдаваемого газоснабжающей организацией, категорически не допускается. Что касается официального разрешения, то в нем указывают требования и условия, обязательные при производстве работ. К разрешению прилагается схема газопровода с привязками.

Юридические и физические лица, осуществляющие ремонтные, строительные и земляные работы, должны представить газоснабжающей организации для согласования проект плана их производства, разработанный с учетом требований строительных и других норм и правил, а также заявление (письмо) на получение разрешения.

Юридические и физические лица, производящие ремонтные, строительные и земляные работы в охранных зонах, обязаны не позднее чем за сутки до начала работ вызвать по телефону **299-29-42** представителя УП «МИНГАЗ» на место проведения работ для установления точного расположения газопроводов. До начала работ ударных механизмов и землеройной техники вблизи трассы подземного газопровода определяют его точное месторасположение путем отрытия шурфов вручную. Работы по установке знаков и отрытию шурфов выполняются силами, материалами и за счет средств производителя ремонтных, строительных и земляных работ в присутствии представителя УП «МИНГАЗ».

Несогласованное ведение земляных работ в охранной зоне газопровода чревато плачевными последствиями. Не задумываясь о том, что в месте раскопок могут быть проложены опасные коммуникации, строительные компании и рядовые граждане (на придомовых территориях) могут серьезно поплатиться.

Если незнание жестких требований простыми потребителями еще может быть понято УП «МИНГАЗ», то в случае со строительными компаниями уместно лишь одно определение – безалаберность. Приступая к строительным и земляным работам, люди в спешке забывают элементарные правила производства земляных работ: не согласовывают действия в полном объеме, не успевают вызвать или не ждут представителей организаций – владельцев смежных коммуникаций, нарушают правила разработки траншей и котлованов. Это может привести (и приводит) к возникновению аварийных ситуаций со страшными последствиями. К примеру, землеройная техника разрывает газопровод. Голубое топливо под давлением выходит из-под земли наружу. Только аварийная газовая служба может локализовать подобную аварию. Сложнее, если повреждается лишь изоляция стального газопровода или на полиэтиленовом газопроводе остается глубокая царапина. Такой участок коммуникаций становится бомбой замедленного действия. Через какое-то время то место, где появилось повреждение, обязательно порвется. Газ будет выходить из-под грунта, заполнять близлежащие колодцы, подвалы жилых домов, коллекторы теплотрасс. Аварийная газовая служба в этом случае, к сожалению, может не успеть на помощь.

Сегодня в г.Минске и Минском районе строительными организациями и физическими лицами интенсивно ведутся земляные работы в зоне залегания подземных газопроводов. Высокая насыщенность подземных газовых коммуникаций требует особой ответственности как рабочих и руководителей строительных организаций, так и частных лиц. Однако факты свидетельствуют об обратном.

Так, 30 мая 2016 г. ПЧУП «Фалевич Электро» при производстве земляных работ по подготовке траншеи под укладку электрического кабеля ковшом экскаватора поврежден действующий полиэтиленовый распределительный газопровод среднего давления (d=90мм) напротив дома №6 по 4-му переулку Кольцова в г.Минске. Отключено от системы газоснабжения 70 частных жилых домов.

Земляные работы производились с разрешения УП «МИНГАЗ» на право производства ремонтных, строительных и земляных работ в охранной зоне, но без вызова и присутствия представителя УП «МИНГАЗ» на месте производства работ, а также работа землеройной техники вблизи трассы подземного газопровода (на расстоянии менее 2 м от оси газопровода) осуществлялась без определения его точного месторасположения путем отрытия шурфов вручную.

Ремонтно-восстановительные работы по замене поврежденного участка полиэтиленового распределительного газопровода и пуску газа в отключенные дома длились порядка 7 часов, размер причиненного вреда составил 12.164.986 белорусских рублей.

Кроме того, на юридическое лицо ПЧУП «Фалевич Электро» составлен протокол о привлечении к административной ответственности. Нарушителям грозит наложение штрафа до двухсот базовых величин (до 42.000.000 рублей).

Аналогичный случай произошел 09 июня 2016 г. в н.п. Чертяж Минского района вблизи жилого дома №16 по ул.Луговой. Гражданином Петровым И.М. при производстве земляных работ по прокладке канализации ковшом землеройной техники поврежден действующий полиэтиленовый распределительный газопровод среднего давления Ø 110*6,3. Машинист экскаватора с места происшествия скрылся. Отключена подача газа в 81 дачный дом.

Земляные работы производились с применением землеройной техники, без разрешения УП «МИНГАЗ» на право производства ремонтных, строительных и земляных работ в охранной зоне газопровода, без вызова представителя УП «МИНГАЗ» и его присутствия на месте производства работ, а также работа землеройной техники вблизи трассы подземного газопровода (на расстоянии менее 2 м от оси газопровода) без определения его точного месторасположения путем отрытия шурфов вручную.

Ремонтно-восстановительные работы по замене поврежденного участка полиэтиленового распределительного газопровода среднего давления и пуску газа в отключенные дома длились порядка 4 часов, размер причиненного вреда составил 7.890.900 белорусских рублей.

За повреждение газопровода на гражданина Петрова И.М. составлен протокол о привлечении к административной ответственности. Нарушителю грозит наложение штрафа до пятидесяти базовых величин (до 10.500.000 рублей). Кроме того, Боровлянским сельским исполнительным комитетом гр. Петров И.М. привлечен к административной ответственности по статье 21.15 КОАП «Нарушение порядка проведения раскопок» в виде штрафа в размере пять базовых величин (1.050.000 руб.).

Незнание, спешка, желание сэкономить время оформления всех необходимых документов для проведения земляных работ, безответственность и легкомыслие людей могут стать причиной трагедии. Для того чтобы исключить такие случаи, надо запомнить **ВСЕГО 3 ПРОСТЫХ ПРАВИЛА**.

Правило №1. Перед выполнением любых ремонтных, строительных и земляных работ получить от предприятия «МИНГАЗ» письменное разрешение.

Правило №2. Не позднее чем за сутки до начала работ вызвать представителя УП «МИНГАЗ» на место проведения работ по тел. **299-29-42** (в нерабочее время и выходные дни – тел.**104**) и установить совместно с ним точное расположение газопроводов путем отрытия шурфов, не копать экскаватором на расстоянии менее 2 метров от оси газопровода.

Правило №3. Не отклоняться от проекта и разрешения УП «МИНГАЗ».

Для получения разрешения необходимо предоставить согласованный проект или схему производства работ, письмо-заявление на получение разрешения.

В случае повреждения газопровода необходимо:

– немедленно вызвать аварийную газовую службу по тел.104;

– предупредить окружающих о происшествии, о недопустимости курения, пользования открытым огнем, электроприборами, телефоном, электроосвещением и т.п.;

– по возможности оградить опасную зону, ограничить доступ (удалить) посторонних;

– дождаться аварийную бригаду, если это не угрожает вашей жизни и здоровью.

Ни в коем случае нельзя самостоятельно выполнять ремонт поврежденного газопровода и засыпать его, даже если повреждена только изоляция трубы и вам кажется, что повреждение незначительное.

УП «МИНГАЗ» призывает к строгому соблюдению законодательных требований при проведении каких-либо работ в охранных зонах газопроводов.

Выдача разрешения и вызов представителя УП «МИНГАЗ» на место производства работ осуществляются бесплатно.

Риск – не всегда дело благородное. Помните: цена риска высока!

Считайте сами: стоит ли экономить время, но рисковать при этом здоровьем и жизнью людей и собственными финансами и деловой репутацией?

Техническая инспекция УП «МИНГАЗ».

За консультациями и получением разрешения необходимо обращаться по адресу:
г.Минск, ул.Ботаническая, 11, каб.308, 311.
Тел.: 299-29-42, 299-28-60, 299-28-49.

ЕЎРА-2016

Гульня на выжыванне

На чэмпіянаце Еўропы па футболе, які працягваецца ў Францыі, зборныя, якія выйшлі ў чвэрцьфінал, атрымаюць па 2,5 мільёна еўра.

У той футбольны вечар, калі ў 1/8 фіналу каманда Венгрыі прайграла бельгійцам (0:4), больш за ўсё мне было шкада венгерскага галкіпера Габара Кірая – самага ўзроставага іграка Еўра-2016. Вось з каго можна браць прыклад! У красавіку чалавеку споўнілася 40 гадоў, а за мячамі лётае, бы той матыль. Дарэчы, Габар наогул цікавы чалавек. Напрыклад, у адрозненне ад іншых калег, на поле выходзіць не ў трусах, а ў традыцыйных шэрых штанах. Пад камандным швэдрам носіць шчаслівую чорную футболку з тыграм і баскетбольную майку з нумарам «13». Заўсёды першым выходзіць з аўтобуса каманды і абавязкова робіць гэта з левай нагі. Але ў матчы з бельгійцамі гэта не дапамагло.

Дарэчы, дзівакоў на гэтым першынстве хапае. Напрыклад, паўабаронца зборнай Харватыі Іван Перышыч перад гульнёй 1/8 фіналу з партугальцамі пафарбаваў галаву ў колеры нацыянальнага сцяга.

А вось форвард зборнай Партугаліі Крышціяну Раналду валасы не фарбаваў, але паспеў адзначыцца ў іншым. Днямі карэспандэнт партугальскай газеты Correio da Manhã падышоў на базе каманды да нападаючага "Рэала" і спытаў, ці гатовы той да чарговай гульні. Зорнаму футбалісту, які да таго ж ніяк не мог забіць у папярэдніх гульнях, так не спадабалася гэтае пытанне, што Раналду выхапіў мікрафон з рук журналіста і зашпуліў яго ў возера. Маўляў, вось вам мой адказ Чэмберлену! Выданне, дарэчы, ужо запатрабавала прабачэнняў ад футбаліста, хаця той пакуль на такія "дробязі" ўвагі не звяртае. Увесь у гульні.

Не пашэнціла і яшчэ аднаму нашаму калегу – ісландскаму журналісту Гудмундуру Бенедзіктсану, які настолькі эмацыйна пракаментаваў адзін з эпізодаў матча Ісландыя–Аўстрыя (калі ісландцы забілі рашаючы гол), што сарваў голас. Але гэта было паўбяды. Бенедзіктсан займаў пасаду яшчэ і памочніка галоўнага трэнера клуба "КР Рэйк'явік", але пасля свайго геніяльнага тэлерэпартажа даведаўся, што яго з клуба звольнілі.

Тым часам ужо набліжаецца час чвэрцьфіналаў. Букмекеры называюць зборныя Францыі і Германіі галоўнымі фаварытамі першынства. На перамогу немцаў ці французаў можна паставіць прыкладна з аднолькавым каэфіцыентам – 5,0. Далей ідуць Бельгія (з каэфіцыентам 6,5), Іспанія (7,0)…

Да слова, змагацца ёсць за што не толькі аматарам футбола і азартных гульняў, але і самім футбалістам. Нават Расійскі футбольны саюз атрымае 8,5 мільёна еўра толькі за тое, што зборная Расіі на гэтым чэмпіянаце заняла передапошняе 23-е месца. Справа ў тым, што ўсе ўдзельнікі фінальнай часткі чэмпіянату атрымалі па 8 мільёнаў і яшчэ 500 тысяч еўра расійская зборная зарабіла за нічыю з англічанамі.

За перамогу ў паядынках групавога этапу кожная зборная атрымае па 1 мільёне еўра, за выхад у 1/8 фіналу – па 1,5 мільёна, у чвэрцьфінал – па 2,5 мільёна, у паўфінал – па 4 мільёны. Каманда, якая прайграе ў фінале, атрымае яшчэ 5 мільёнаў, а чэмпіён Еўропы – 8 мільёнаў еўра. Ёсць стымул гуляць!

Алесь СІВЫ.

Вынікі матчаў 1/8 фіналу

25 чэрвеня

Швейцарыя–Польшча – у асноўны і дадатковы час – 1:1 (па пенальці перамагла Польшча)

Уэльс – Паўночная Ірландыя – 1:0

Харватыя–Партугалія – у асноўны і дадатковы час – 0:0 (па пенальці перамагла Партугалія)

26 чэрвеня (нядзеля)

Францыя–Ірландыя – 2:1

Германія–Славакія – 3:0

Венгрыя–Бельгія – 0:4

P.S. *Учора позна вечарам адбыліся два заключныя матчы 1/8 фіналу Італія–Іспанія і Англія–Ісландыя, але графік выхаду газеты не дазваляе паведаміць іх вынікі. Сачыце за навінамі на сайце nv-online.info.*

ШАХМАТЫ

Когда проигрыш равен победе

В небольшом райцентре Кличев на Могилевщине живут два шахматиста, известных не только в нашей стране. О сильнейшем белорусском решателе, международном мастере Александре Булавке мы уже рассказывали. Его земляк – мастер спорта Александр Михолап – родился в 1970 году, со школьных лет успешно участвовал в конкурсах решения, увлекся и составлением задач. Окончив военное училище, был офицером, позже занялся предпринимательством. Двукратный чемпион Беларуси по решению, призер чемпионата страны по составлению.

А.Михолап составил немало задач на обратный мат (белые заставляют черных дать им, то есть белым, мат, а черные этому сопротивляются!). Вот одна из таких задач.

Белые: Кре5, Фе4, Лd7, Лf3, Са5, Са6, пп. а4, b2 (8).

Черные: Кре1, Фе2, Лb4, пп. а7, b5, е6, е7 (7).

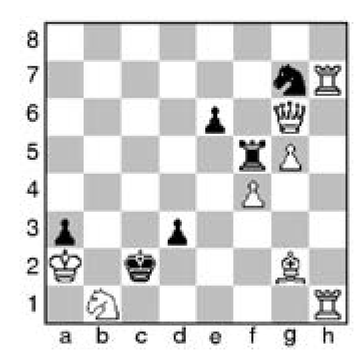
Обратный мат в 3 хода.

Решает 1.Лf7! (цугцванг) Фе3 2.С:b4+ Кре2 3.Кр:е6 Ф:е4х, 1…bа 2.Фе3 а3 3.bа Ф:е3х.

Другая задача того же автора имеет более привычное для нас условие (см. диаграмму):

Белые: Кра2, Фg6, Лh1, Лh7, Сg2, Кb1, пп. f4, g5 (8).

Черные: Крс2, Лf5, Кg7, пп. а3, d3, е6 (6).

Мат в 2 хода.

Присылайте решения на адрес редакции (220030 г.Минск, ул.Энгельса, 34а) или на электронный адрес: vadim_ne67@mail.ru.

Юбилейный конкурс

Белорусский шахматный бюллетень «Альбино» объявил конкурс, посвященный юбилею международного мастера и международного арбитра по композиции Виктора Волчека. Разделы: двухходовки, трехходовки, многоходовки (4–7 ходов). Тема свободная. Количество композиций без ограничений. Установлены призы, почетные и похвальные отзывы, а также специальные отличия за миниатюры. Судья – юбиляр. Присуждение будет производиться в обезличенном виде. Задачи можно присылать до 1.09.2016 на адрес xramcevich66@mail.ru.

Эффектная концовка

Эту партию белорусские мастера Евгений Мочалов и Сергей Бегун сыграли в 1982 году. Каталонское начало. 1.с4 е6 2.g3 d5 3.Сg2 Кf6 4.Кf3 Се7 5.0-0 0-0 6.d4 с6 7.Фс2 b6 8.Лd1 Са6 9.b3 Кbd7 10.Кbd2 с5 11.е4 cd 12.К:d4 Лс8 13.еd еd 14.Фf5 g6 15.Фh3 dc? (15…Ке5!) 16.К:с4 С:с4 17.bc Фс7 18.Кс6 Сd6 19.К:а7! Ф:а7 20.Л:d6 Л:с4 21.Сb2 b5 22.Лаd1! Кg4 23.Сd4 Фс7 24.Л:g6+!! fg 25.Сd5+ Лf7 26.С:f7+ Кр:f7 27.Ф:h7+, черные сдались.

Турнирной строкой

На чемпионате Европы в Косово (245 участников) лучшим из белорусов был Сергей Жигалко – 15-е место (20-е – Кирилл Ступак, 32-е – Владислав Ковалев, 102-е – Алексей Александров). Чемпионами Беларуси среди ветеранов стали Владимир Веремейчик (в категории старше 65 лет) и Александр Сарбай (старше 50 лет). Первенства страны до 12, 14 и 16 лет выиграли соответственно Максим Царук, Арсений Котов и Артем Кутасевич, среди девушек – Ксения Зеленцова, Ольга Баделько и Вера Прокопук. На турнире «Юные звезды мира» в российских Киришах Вячеслав Зарубицкий был шестым, Валерий Казаковский – восьмым. В тройку призеров Гран-при минской СДЮШОР-11 вошли Евгений Подольченко, Роман Гриб и Егор Филипец. Высшую лигу 13-го чемпионата Беларуси по заочным шахматам выиграл Алексей Малашенков из Витебска, призерами стали Сергей Уласевич и Василий Примаков.

Проверьте решения

Задача М.Крупника и Н.Бельчикова от 31 мая: 1.Фh3.

Вадим ЖИЛКО.

ЧУЛІ?

Андрэй Краўчанка не паедзе на Алімпіяду

У размове з карэспандэнтам "Народнай Волі" галоўны трэнер зборнай Беларусі па лёгкай атлетыцы Ігар Сівадзедаў распавёў, чаму на Алімпіяду ў Рыа-дэ-Жанейра не паедзе вядомы айчынны шматборац.

– Да старту Алімпіяды крыху больш за месяц, і, на вялікі жаль, Андрэй Краўчанка папросту не паспее аднавіцца. Мы вельмі разлічвалі на яго, чакалі ад Андрэя медаля, але жыццё ўнесла свае карэктывы. Да стартаў у Бразіліі Андрэй, зразумела, рыхтаваўся. Але, калі трэніровачныя нагрузкі павялічыліся, спартсмен адчуў боль у назе. Мы пракансультаваліся з беларускімі спартыўнымі ўрачамі. Потым Андрэй адправіўся ў Фінляндыю да вядомага хірурга. Там былі праведзены неабходныя даследаванні, зроблены здымкі. Вердыкт фінскага спецыяліста быў адназначны: Андрэю Краўчанку патрэбна аперацыя на ахілавым сухажыллі. У Фінляндыі Андрэй лёг пад нож, днямі вярнуўся ў Беларусь.

– Мы спрабавалі яму тэлефанаваць. Безвынікова…

– Яго можна зразумець. Вы ж ведаеце: ён добры хлопец, выдатны спартсмен, заўжды адкрыты для кантактаў. Але пастаўце сябе на яго месца: Андрэй рыхтаваўся да гэтай Алімпіяды, марыў паехаць на спаборніцтвы, а тут дыягназ разбурыў усе гэтыя планы. Канечне, спартыўнае жыццё пасля гэтай траўмы не скончыцца, дай Бог яму хутчэй аднавіцца. Мы яго падтрымліваем. Я ўпэўнены: Андрэй справіцца.

– Ігар Леанідавіч, раскажыце пра планы, якія стаяць перад зборнай Беларусі па лёгкай атлетыцы на Алімпіядзе. "Каралева спорту" ў нашай краіне – адзін з самых медальных відаў.

–Канкрэтныя задачы агучаны перад кожным трэнерам і спартсменам. Усё індывідуальна. Спартсмены пра пастаўленыя перад імі задачы ведаюць. Дакладную колькасць медалёў, якія мы прывязём з Алімпіяды, я вам не назаву. Ніхто канкрэтную лічбу перад кіраўніцтвам зборнай не агучваў. Гэта наўрад ці магчыма, бо спорт ёсць спорт. Але тое, што мы едзем на Алімпіяду змагацца за самыя высокія ўзнагароды, – гэта факт бясспрэчны.

– Не магу не закрануць тэму допінгу. Расійскіх лёгкаатлетаў, напрыклад, адхілілі ад удзелу ў Гульнях…

– У нас, дзякуй Богу, такіх праблем няма. Сітуацыя з допінгавым кантролем унутры краіны вельмі строгая. Мы правяраем спартсменаў не толькі падчас спаборніцтваў, але і робім пробы, якія бяруцца ў атлетаў па-за спаборніцтвамі. Ніякіх парушэнняў не выяўлена. Спартсмены ж самі разумеюць, што гуляць з гэтым небяспечна.

Спадзяюся, усё ў нас будзе добра. І яшчэ нам вельмі неабходна падтрымка балельшчыкаў і журналістаў. Балейце за нас, а мы паспрабуем вас не падвесці.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

УСМІХНІЦЕСЯ

– Раскажыце, як ваша жонка звар'яцела?

– Мы вандравалі па гарах, дзе цудоўнае рэха. Але жонка прывыкла, што апошняе слова заўсёды застаецца за ёй…

***

– Ці няма ў вас чаго-небудзь па выхоўванні дзяцей ад 5 да 12 гадоў?

– Ёсць. Рэмень салдацкі, скураны ў цудоўным стане.

***

Шчасце не ў тых жанчынах, з якімі хочаш спаць, а ў тых, з якімі хочаш прачынацца.

***

У цырку:

– А зараз – нумар для сапраўдных мужчын! Запісвайце: 8-067-11-98-54, Анжэла.

Рэкламны аддзел: narodnayav@gmail.com
тэл.: +375 29 8 444 725, +375 29 111 30 77, +375 17 237 20 78, +375 17 328-66-09

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс
(017) 328-68-71.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

9 772071 964000 16049

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 27.06.2016 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 27 050 экз. Заказ № 2297